

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
26. AVGUST
1987

Letnik XLII.
Štev. 35 (2342)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
300 din

P. b. b.

Heßova slika v Celovcu!

Ne samo v Zapadni Nemčiji, tudi v Avstriji in na Koroškem je s smrtjo vojnega zločinca in Hitlerjevega namestnika, Rudolfa Heßa, prišlo do neonacističnih akcij. Tako se je prejšnji teden na Novem trgu v centru Celovca pojavila njegova slika. Okoli nje so bile postavljene goreče sveče. Značilno za koroški tisk: Javnost o tej neonacistični akciji ni zvedla nič... Kot bi bilo to za koroško politično sceno nekaj popolnoma vsakdanjega.

8. septembra se bo sestal redakcijski komite na Dunaju!

Medtem ko zastopniki uradne Koroške v Strokovni komisiji bučno napadajo osnutek za vmesno poročilo ministrici za pouk dr. Hildi Hawlicek, je jasno, da bo redakcijski komite te komisije, v katerem sta zastopana tudi dva koroška Slovenca – namreč ravnatelj Zvezne gimnazije za Slovence, dr. Reginald Vospnerik, in univerzi-

tetni asistent dr. Mirko Wakounig – zasedal 8. septembra.

Med tem časom bodo koroške stranke verjetno poskusile še marsikaj, da bi spremenile tok razprave v Strokovni komisiji. Pritiski na dunajsko vlado so očitni.

Gre za to, da bo redakcijski komite dokončno formuliral vmesno poročilo, ki so

ga člani Strokovne komisije pripravili na petih dosedanjih sejah. Sklenjeni osnutek vmesnega poročila vsebuje tudi uporabne predpostavke za izboljšanje odnosov in kvalitete skupnega dvojezičnega šolstva na Koroškem ter za višje vrednotenje slovenščine. Več o osnovah za vmesno poročilo berite na 2. in 3. strani.

Kolesarski vrh

31. avgusta se bo v Beljaku zbrala vsa kolesarska elita, da bo izvedla svoje svetovno prvenstvo. Vedno jo spremljala maskota prvenstva, „Sprinti“, kakor jo imenujejo. Na sliki pa je tudi beljaški župan, Manzenreiter. (več o tem na 11. in 12. strani).

Waldheim: „Bela knjiga“ z napakami!

Sele nekaj dni je javnosti znana takoimenovana „Bela knjiga“ o vojni preteklosti avstrijskega predsednika dr. Kurta Waldheima in že se je pokazalo, da ta „knjiga“ nima nobenih možnosti, da „preživi“ kritično presojo vojnih zgodovinarjev, najsi bo to ustanovljene komisije pod vodstvom švicarskega zgodovinarja Kurza, ali drugih strokovnjakov s tega področja!

Prvi indikator o resnični kvaliteti Waldheimove „Bele knjige“ je kritična analiza švicarskega liberalnega tednika „Die Weltwoche“. List v svoji najnovejši izdaji odkriva ne samo posebnostne „luknje“, temveč celo očitne „napake“, ki to „Belo knjigo“ opredeljujejo kot enostranski prikaz, kakršna dejansko tudi je!

Tako je „Weltwoche“ odkrila napako, da je v „Beli

knjigi“ premaknjena deportacija Židov iz Banje Luka v taborišče Jasenovac na 31. julij 1942, kar bi bilo za Waldheima ugodnejše, ker tega dne ni bil več v Banji Luki: Aretacija Židov pa se je dejansko izvršila že v noči od 27. na 28. julij, to se pravi v času, ko je Waldheim še bil v Banji Luki!

„Die Weltwoche“ ob koncu analize poudarja: „Bela

knjiga“ ne more spremeniti dejstev, da je Waldheim v nešteti izjavah svojo preteklost napačno orisal, da ni nikoli izrazil najmanjših dvomov v pravičnosti vodenja nemške vojne na Balkanu in tretjič, da je „do konca izvrševal svojo dolžnost“. Za plačilo je bil na „führerjev“ rojstni dan, dne 20. aprila 1945, to se pravi, manj kot tri tedne pred koncem vojne, celo odliko-

van z „Zaslužnim križem 1. razreda z meči“.

O tem v „Beli knjigi“ seveda ne najdemo niti besede!

Brez dvoma z „Belo knjigo“, ki je tako luknjičasta in pomanjkljiva kot Waldheimov spomin, sam avtor in skupina okrog njega ni oprala rjavega madeža in rehabilitirala inštituta državnega predsednika, pa tudi ne utrdila omajane ugleda Avstrije.

PREBERITE

na strani

3 Trije koroški zbori na mednarodnem glasbenem kongresu

4 V Selah bodo gradili novo ljudsko šolo

5 Tri sodnijske obravnave na celovškem sodišču

6 Pregled televizijskega in radijskega sporeda

8 Podvig na Triglav

9 232.000 ljudi obiskalo Celovški sejem

10 Horoskop tedna

11 Slovenski šahisti se pripravljajo na prvenstvo

12 Slovenski atletski klub končno spet zmagal

Poletna veselica v Bilčovsu

Tudi te tri lepotice iz okolice Baškega jezera so v soboto zvečer našle pot v Bilčovs, kjer je domača Enotna lista pri Korenu priredila poletno veselico: Prišli so

gostje od blizu in daleč, med njimi tudi precej odbornikov na listah EL. Za zabavo je igral ansambel „Melos“, ki bo godel tudi udeležencem Vestnikovega potovanja v

Poreč. Izzrebal so številne nagrade, glavni dobiček pa je bilo prav to potovanje na Jadran.

Srečnega nagrajenca objavljamo na 8. strani.

Pohod na Svinško planino

Zveza koroških partizanov vabi na obisk spomenikov in partizanskih krajev na Svinški planini

v nedeljo, dne 30. avgusta 1987 ob 9.30 uri.

Zborni mesto je v Velikovecu pri glavni pošti in delovnem uradu (Arbeitsamt).

Od tam se bodo udeleženci pohoda peljali z osebnimi avtomobili (za avtobus pot ni primerna) preko Djekš in raznih krajev po Svinški planini na Lammingeralm, kjer bo pričevanje o partizanskem gibanju na Svinški planini. Tam je tudi gorska koč, kjer si vsak lahko kupi vsakovrstno pijačo in hrano.

Okrog 16. ure vrnitev preko Pustrice na Birnbauerja in nato nazaj v Šentrupert pri Velikovecu. Ob spomeniku borcev bo zaključek.

KOMENTAR

Ivana Lukan

HESS IN PRAVI MUČENCI

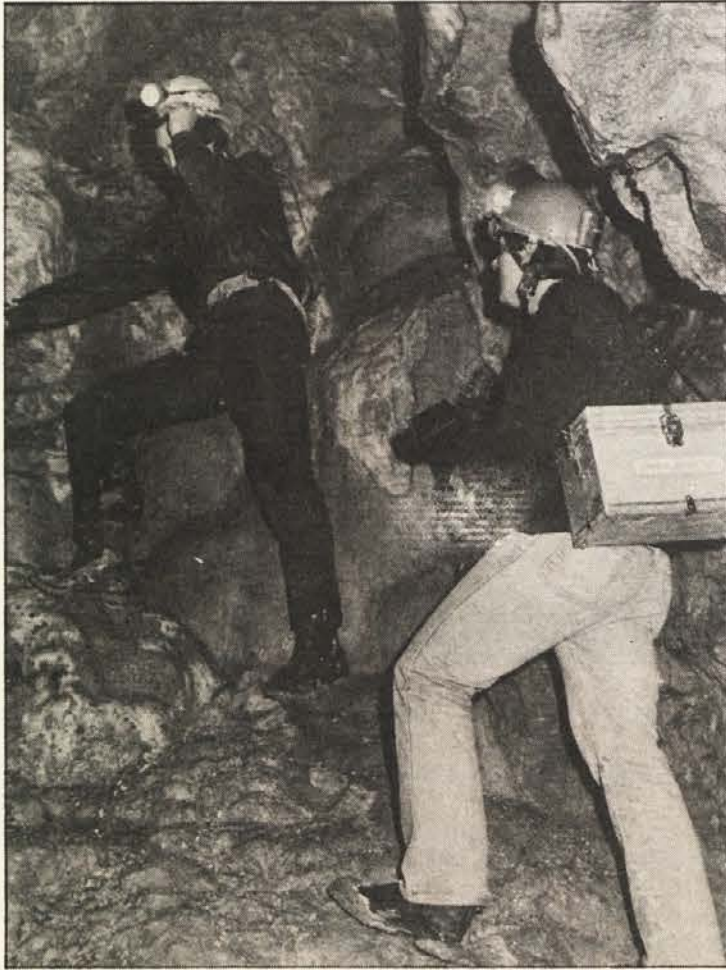
Hitlerjev namestnik, Rudolf Heß, je mrtev. Vse kaže, da si je sam vzel življenje, življenje v katerem do zadnjega diha nikoli ni obžaloval svojih dejanj – od nastanka hitlerjevega režima do milijonskega umora Židov, Slovanov in drugih narodov, ki niso spadali v arijsko raso oz. se niso hoteli podrediti zločinskemu nasilju.

Smrt, oziroma samomor enega prvih članov ilegalne NSDAP – vključil se je kot 16. – pa pomeni brez dvoma nevarnost, da bi Heß – posebno v avstrijski javnosti in ob gledanju „premagovanja preteklosti“ v Avstriji – postal mučenec, ki je živel zadnjih 46 let svojega življenja v zaporu. Že se širijo vesti, da Heß na Nürnberškem procesu leta 1946 ni bil obsojen zaradi zločinov proti človeštvu, nekateri celo hočejo njegov polet v Anglijo tolmačiti kot „mirovno akcijo“, ki pa bi Nemcem krepila moč v napadu na Sovjetsko zvezo.

Zgodovinsko dejstvo pa je, da Heß ni bil samo človek, ki je v Hitlerju videl „mesiasa“ in kateremu je bil vdan do zadnjega, Heß je osebno podpisal znani Nürnberški rasistični zakon iz leta 1935, ki je za milijone nedolžnih ljudi pomenil izgnanstvo, mučenje, nečlovečnost – smrt.

Heß, ki se je do zadnjega dneva Nürnberškega procesa leta 1946 priznaval k zločinom nacionalsocializma in ob koncu procesa celo izjavil, da niti minute svojega življenja ob strani Hitlerja noče obžalovati, nima nikakršne pravice, da bi se samo približal mučenštvu.

Ta čast pripada drugim. Vsem tistim, ki so se borili proti nacionalsocializmu in fašizmu in ki so dali svoja življenja za to, da je na osnovi njihove borbe nastala nova, svobodna Evropa, novi svobodnejši svet!

Občina Globasnica pristopila k društvu „Obirske jame!“

Dobro vzdušje vlada v globaškem občinskem svetu.

Na zadnji občinski seji so bile vse točke sprejete soglasno. Zasluga za to konstruktivno delovanje v prid vseh občanov velja v prvi vrsti županu Albertu Sadjaku in podžupanom Janezu Hudlu in Valterju Gutovniku. Čeprav je mandatar ljudske stranke Harich skušal vnesti v razpravo nesoglasja, je seja končno le potekala v mirnem vzdušju.

Da bo občina lahko uresničila najnujnejša dela, so zvi-

šali izredni proračun na tri milijone šilingov. To je omogočila deželna vlada, ki je prispevala 2,6 milijona, to vsoto pa je dodelila za dve leti vnaprej. S tem denarjem bo občina izgradila cesto in kanalizacijo v Večni vasi ter Podgori.

Druga večja vsota, 1.150.000,00 šilingov pa je potrebna za izgradnjo in sanacijo občinske hiše. Občinski svetniki so razpravljali še o izgradnji različnih cest in poti. Soglasno so tudi sklenili, da občina pristopi k društvu „Obirske jame“.

Vmesno poročilo: korak k mirnemu

Vmesno poročilo dunajske Strokovne komisije pri ministrstvu za pouk o vprašanjih manjšinskega šolstva na Koroškem – „Slovenski vestnik“ je o njem obširno poročal že v zadnji številki – še nadalje buri koroške stranke. To očitno zaradi tega, ker uradnim koroškim zastopnikom v komisiji v vsebinski razpravi o tem vprašanju ni uspelo uveljaviti takozvanega „koroškega pedagoškega modela“, ki so ga koroške stranke tako hvalile.

IVAN P. LUKAN

V vmesnem poročilu oz. v javnosti znanem osnutku od tega modela ni preostalo takorekoč nič, tako da je zdaj veliko vprašanje, kako se bosta 8. septembra na seji redakcijskega sveta zadržala člana „uradne Koroške“. Po izjavah v zadnjih dneh ne kaže dobro, upati je samo, da se bodo koroški politiki spomnili odgovornosti, ki jo zahteva tako občutljivo vprašanje.

Prva analiza vmesnega poročila o ukrepih za izboljšanje odnosa in kvalitete pouka na območju, za katero velja zakon o manjšinskem šolstvu na Koroškem namreč kaže, da predstavlja trenutni osnutek uporabno osnovo za nadaljno razpravo, ki pa že vsebuje kompromise glede koroških razmer. Poročilo tudi predstavlja važen izobraževalno-politični dokument in vsebuje višje vrednotenje dvojezičnosti na Koroškem, o čemer so tudi „uradni“ koroški člani Strokovne komisije na sejah vedno implicidno soglašali.

Če bi zdaj ti člani komisije odstopali od že zavzetih stališč, to ne bi pomenilo nič drugega, kot da se izrekajo proti korakom, ki bi brez

dvoma pomenili pomiritev sožitja na Koroškem in uporabno rešitev ne samo za šolsko vprašanje, temveč tudi za druga, za koroške Slovence še vedno odprta vprašanja.

Tudi avstrijski kancler dr. Franz Vranitzky je med svojim obiskom na Koroškem zavzel stališče k manjšinskemu vprašanju. Vranitzky je s tem v zvezi poudaril, da bo še jeseni prišlo do razgovorov s koroškimi Slovenci. Ob tem ne bodo razpravljali samo o šolskem vprašanju, temveč obravnavali tudi druga vprašanja, je izjavil dr. Vranitzky.

Izpade vodje svobodnjaške stranke dr. Haiderja proti članom Strokovne komisije je poleg slovenskih politikov ostro obsodilo tudi ministrstvo za pouk na Dunaju. V posebni tiskovni izjavi poudarja, da delo strokovne komisije še ni zaključeno in da bo ministrstvo poskrbelo, da bodo strokovnjaki nadaljevali delo v stvarnem in konstruktivnem vzdušju in „brez pritiska od zunaj“. „To v interesu vseh otrok na Koroškem in v duhu mirnega sožitja narodnosnih skupnosti“, je rečeno v tiskovni izjavi.

Kajžnikov Hanža

Jes peč mislim, da bi mohu Slovenski atletski klub vse te dobre igralce prodat. Z rezervnim moštvom vsaj hvinja!

Temelj za razpravo in sožitju na Koroškem!

MASSNAHMEN ZUR VERBESSERUNG DES
UNTERRICHTSERTRAGES UND DER UNTERRICHTSQUALITÄT
IM GELTUNGSBEREICH DES MINDERHEITENSCHULWESENS
IN KÄRNTEN

Zwischenbericht
der

Expertenkommission beim Bundesministerium für Unterricht, Kunst
und Sport zu Fragen des Minderheitenschulwesens in Kärnten

an die Frau Bundesminister

vorgelegt am ... September 1987

Referententwurf

1.2.3. Keine neuen Trennungsmaßnahmen

Es soll der Konsens gefestigt und programmatisch festgelegt werden, im Zuge von Reformen im Minderheitenschulwesen keine neuen Trennungsmaßnahmen zu ergreifen. Dies bedeutet im einzelnen, daß

- keine neuen "einsprachigen" Parallelklassen eingerichtet werden,
- keine räumliche Trennung oder zeitliche Gruppierung von Schülern nach unterrichtssprachlichen Kriterien stattfindet,
- in Klassen mit mindestens einem zum Slowenisch-Unterricht angemeldeten Kind nach wie vor nur Lehrer mit der Lehrbefähigung für beide Sprachen unterrichten,
- in integrierten Klassen⁴⁾ nur "Zweitlehrer" eingesetzt werden, die über die gleiche Qualifikation wie die Klassenlehrer verfügen.

Prva stran (zgoraj) in ena najpomembnejših točk (Nikakršnih novih ločitev⁴⁾) vmesnega poročila v faksimilu. Objavljen v „Landesrundschau“ koroškega ORF-a.

Trije avstrijski zbori na svetovnem simpoziju!

ROMAN VERDEL

OD 9. do 18. avgusta je bil na Dunaju prvi svetovni simpozij za zborovsko glasbo. Na simpoziju je sodelovalo skupno 21 zborov z vsega sveta, od tega jih je bilo 8 stalno navzočih, saj so prepevali na seminarjih, ki so bili razporena svetu, se je teh seminarjev udeležilo veliko profesionalnih pa tudi laičnih glasbenikov raznih dežel. Razdeljena so bila na časovna obdobja in sicer: renesanso, baročno glasbo, klasiko, romantiko ter sodobno glasbo. Udeleženi čez dan. Ker so predavali strokovnjaki zborovske glasbe, ki štejejo med najboljše poznavalce te glasbene zvrsti

ženci so imeli možnost, da so spoznali različne glasbene stile, pomembnosti ter njihovo praktično izvajanje.

Vsaki večer pa je bil napovedan koncert, ki so ga oblikovali svetovno znani zbori iz Rusije, Švedske, Koreje, Brazilije, Kanade, Nemčije in Amerike. Vsi zbori so pokazali skorajda najvišjo raven zborovskega petja, saj so pevci teh zborov po večini profesionalci.

V soboto, 15. avgusta pa je bil napovedan zborovski maraton, ki je potekal ves dan istočasno v dveh dvoranah. Sodelovali so tudi trije zbori iz Avstrije: „A cappella Chor Villach“ iz Beljaka, „Kammerchor Wörgl“ s

Tirolske, ter „Pro arte zbor“ iz Gradca. V torek, 18. avgusta pa je sledil zaključni koncert. Mladinski orkester „Jeunesse Orchester“, v katerem sodeluje 120 mladincev z vsega sveta ter 400 pevcev in Dunajski slavci so izvajali skladbo „War Requiem“ Benjamina Brittna. Dirigiral je svetovno znani dirigent Jeffrey Tate.

Prvi svetovni simpozij je bil pravzaprav prikaz trenutnega stanja zborovskega gibanja v svetu. Vsi, ki so sodelovali pri seminarjih ali obiskali koncerte, so videli in doživljali različne možnosti izvajanja zborovske literature, pestrost gl. dejavnosti razl. narodov, možnosti nastopanja ter vrhunsko zborovsko petje.

OBZORNİK

Zanje je Heß zadnji mučenik

BERLIN/DUNAJ. Po smrti bivšega Hitlerjevega namestnika Rudolfa Heßa se zdaj po vsej Evropi množijo manifestacije neofašističnih skupin. Posnetek prikazuje protestno zborovanje neonacistov na Dunaju. Podobni pripetljali so se odvijali tudi v Nemčiji in drugih državah. Heßa hočejo v nacističnih krogih očitno proslavljati kot zadnjega mučenika velenemškega rajha.

Stavke v Južni Koreji

SEUL. Okoli 1.300 obratov in podjetij je prizadel val stavk, ki traja že od začetka julija tega leta. Takrat je namreč vlada v Seulu napovedala demokratizacijo in reforme, sicer bi se lahko krvavo nasilje v državi, ki prireja naslednje olimpijske igre, stopnjevalo do skrajnosti. V smislu napovedanih sprememb in reform se je javilo tudi delavsko gibanje v državi in zahtevalo končno uvedbo lastnih sindikatov, višje plače in izboljšanje delovnih razmer. Vendar s strani režima in gospodarstva za te zahteve ni bilo razumevanja, tako da se zdaj konflikt vse bolj stopnjuje. Val ljudskega protesta in delavske stavke so v preteklih tednih zaradi nasilnega postopanja policije terjale mnogo žrtev: na stotine delavcev je bilo ranjenih in aretiranih. V soboto je bil z izstrelkom solzilne granate smrtno zadet 21-letni delavec.

Vatikan vabi ameriške Žide

VATIKAN. Preden se bo papež Janez Pavel II. podal na svojo naslednjo potovanje v ZDA, bo v Vatikanu sprejel delegacijo ameriških Židov. Nedavni sprejem Waldheima pri papežu je naletel na proteste s strani židovskih organizacij. Papež se je zdaj izrekel za „razvoj in poglobitev“ odnosov med katoliško cerkvijo in židovsko versko skupnostjo.

Veleškandal

BEOGRAD. V Jugoslaviji trenutno teče razprava o verjetno največjem gospodarskem škandalu, ki je doletel državo ter močno prizadel njeno finančno gospodarstvo. Razkrili so, da je podjetje „Agrokomerc“, spravilo v obtok nekrite menice v višini 220 milijard dinarjev. V zadevo je vpletenih in oškodovanih veliko število jugoslovanskih bank.

Komplot italijanskih tajnih služb?

RIM. Italijanski politiki različnih strank so pred nekaj dnevi zahtevali preiskavo italijanskih tajnih služb. Vzrok za preplah in nezaupanje je podal bivši notranji minister Oscar Luigi Scalfaro v intervjuju za znani milanski list „Corriere della Serra“. Dejal je, da so „gotovi ljudje“ pred kratkim (v Italiji so ravnokar preoblikovali vlado) skušali dobiti od tajnih služb zaupne informacije – vendar brez uspeha, kot je zatrdil bivši minister, ki sicer ni dal podrobnejših izjav. Toda to je bilo že dovolj, da je bila javnost vznemirjena. Časopisi so na veliko poročali o izjavi ministra ter spominjali na tako imenovani „Sifar-škandal“ sredi šestdesetih let. Takrat so v Italiji namreč razkrili, da so tajne službe zbrale nad 150.000 „dosjejev“ o znanih politikih, duhovnikih, juristih, novinarjih in sindikalcih; zbrano gradivo so morali nato uničiti. Znano je tudi, da so tajne službe štitele dejavnost neofašističnih teroristov (atentat v Bolgnoi) in da so bili nekateri vodilni uslužbenci sami vpleteni v te dejavnosti, vendar so potem v raziskavah stalno iskali in dokazovali „sled levičarjev“.

KOMENTAR

Dr. KRISTIJAN SCHELLANDER

TRGOVINE DALJ ODPRTE?

Osebnost me ne bi prav nič motilo, če bi bile vsaj ob gotovih dnevih trgovine odprte tudi po osemnajsti uri. Dostikrat se namreč zgodi, da pridem iz službe šele kasneje, in čisto se ne izide, da bi nakupil potrebne stvari.

Podobno gre mnogim mojim kolegom in znancom ter družinam, kjer delata mož in žena.

Zato iz lastnega zornega kota nisem navdušen nad doslej precej nepopustljivim stališčem sindikata privatnih nameštencev, čeprav pa se ne strinjam z nekaterimi zagriženimi obrtniški funkcionarji ali nasprotniki sindikalnega gibanja. Zavedam se tudi različnih pogojev v mestih in turističnih krajih ter na podeželju.

Nisem pa prepričan, da morajo dalj časa odprte trgovine nujno pomeniti za prodajalce daljši delovni čas, hujše izkoriščanje in večje neugodnosti. To je v današnjem času visoke mobilnosti bolj vprašanje organizacije.

Seveda se ob eventualnih spremembah delovnih pogojev za uslužbenca ne smejo poslabšati, čas za delo zvečer se jim mora pravično izenačiti. Upoštevati je treba tudi posebne pogoje nihačev, ki se vozijo s podeželja na delo v centre.

Verjetno tudi ni potrebno, da bi morale biti vedno odprte vse trgovine – to je prav gotovo možno rešiti v dogovorih vseh prizadetih na občinski ali regionalni ravni. Razen tega ni pričakovati, da bodo trgovci imeli odprto zvečer, če bodo ugotovili, da zanimanje kupcev ni zadostno.

Vsekakor pa se mi zdi, da je stvar ob dobri volji tako trgovcev kot tudi uslužbencev in ob upoštevanju sprememb življenjskih navad mogoče rešiti v prid tako potrošnikov kakor tudi uslužbencev. Zakaj nekaj, kar brez problemov funkcionira v Ameriki, Franciji ali Jugoslaviji, ne bi bilo mogoče tudi pri nas?

Borovlje: FBI hoče v mestni svet

Takoimenovana boroveljska ljudska iniciativa, FBI, hoče spet v mestni svet. Prej so namreč njeni izvoljeni mandatarji odklonili sodelovanje v tem občinskem forumu zaradi nepravilnosti ob gradnji in financiranju kanalizacije v Borovljah. Očitno so se premislili, ali pa jim problem visokih prispevkov občanov za kanal ni več glavna briga. Toda pri zadnji občinski seji jim povratek v mestni svet še ni uspel, saj so

tozadavne točke dnevnega reda črtali. Županova utemeljitev: pravne osnove niso razčiščene.

Boroveljski občinski odborniki so si tako prihranili tudi glasovanje o novem sestavu raznih občinskih pododborov, saj bi morali izvoliti vanje tudi zastopnika FBI, kakor predvideva Splošni občinski red. Dosti govora je bilo tudi o nakupu zemljišča in o nekdanji stavbi

požarne brambe. Na koncu so sklenili prodajno ceno (1,3 milijona šilingov). Občinskemu predstojništvu ni jasno, kaj bi lahko z njo počeli. Odbornik Volilne skupnosti Melhior Verdel je opozoril med drugim tudi na to, da bi sanacija starega poslopja stala dosti več kot je cena za nakup zemljišča in stavbe.

Boroveljski občinski odbor je sklenil prepovedati jadrnje na deski v občinskem

kopališču ob dravskem jezu. S tem je občina sledila ustreznemu deželnemu zakonu. Občinski svet je obravnaval tudi dodatni proračun občine za to leto, ki je bil soglasno sprejet, saj le minimalno spreminja številke rednega letnega proračuna. Menili so se tudi o „kamnu spotike“ v Borovljah – in ne samo tam –, o kanalizaciji, saj so cene za priključek in uporabo za občane previsoke. Na seji pa so sklenili nadaljnjo gradnjo.

Šola v Selah bo ostala! V načrtu novo poslopje

MIHA PASTERK

Ljudska šola v Selah ostane tudi v bodočnosti in nikdar ni bilo govora o tem, da bodo morali učenci k pouku v Borovlje. To sta v pogovoru s Slovenskim vestnikom izjavila tako župan Anton Hribernik, kakor tudi okrajni glavar dvorni svetnik dr. Wolfgang Marhart. Pravtako sta oba dejala, da so v načrtu pogovori s pristojnimi o dodelitvi sredstev iz sklada za gradnjo šole.

Trenutno samo še iščejo možnosti financiranja novega šolskega poslopja, sicer pa so Sele na prednostnem mestu za novo gradnjo, zatrjuje dvorni svetnik dr. Marhart. Menil je tudi, da obnove stare stavbe ne pride v poštev, saj je toliko stara, da bi bili stroški previsoki. Zgrajena je namreč na zemlji in potrebni bi bili novi temelji in še marsikaj.

Vprašanje ljudske šole v Selah je postalo aktualno, ko so se začele v različnih krogih širiti govorice, da bodo morali učenci v Borovlje, ker je staro šolsko poslopje neuporabno in so našli zasilno zatočišče v župnišču. Ko je maja strokovna komisija ugo-

točila, da bi se pouk lahko le nadaljeval v spodnjih prostorih šole, so nekateri zaslutili nevarnost, da oblasti hočejo v Selah zapreti šolo. Kot pa sedaj vemo, bo šola ostala, v načrtu pa je tudi gradnja novega poslopja.

Kot je dejal dvorni svetnik dr. Wolfgang Marhart, bodo

učenci v šolskem letu 1987/88 lahko ostali v župnišču, lahko pa bi se ponovno preselili v spodnje prostore starega poslopja, ki niso tako ogroženi, kot zgornji. Želeti je le, da bi pristojne oblasti z gradnjo novega šolskega poslopja začele čimprej, še preden bo staro povsem neuporabno.

Anton Hribernik, župan v Selah

Stara šolsko poslopje v Selah je v takšnem stanju, da obnove ne pride več v poštev.

Libuško žegnanje lep uspeh

Društvo „Kralj Matjaž“ iz Zgornjih Libuč je letos že drugič zaporedoma priredilo žegnanje v šotoru. Po starih izročilih so se Matjaževci odločili, da naj poteka žegnanje v pristni domačnosti. In res jim je ta namera tudi uspela.

Sobotni program je bil namenjen mlajši generaciji, saj je moderna skupina 12. nadstropje poskrbela za ritmično plesno vzdušje. Pravi užitek pa je bil nadeljski program. Po pranganju je goste v šotoru zabavala Mestna godba Knittelfeld in njena Big band. Kralju Matjažu, ki je lani gostoval pri njih in

navezal s tamkajšnjimi muzikanti prijateljske stike, so vrnili obisk. V znak tesnega prijateljstva je knittelfelski župan podaril zboru Kralj Matjaž mestno znamenje. Številni obiskovalci – šotor je bil nabito poln – so se lahko prepričali o kakovostni igri štajerskih gostov in o spontanemu, nemotenemu prijateljstvu obeh kulturnih skupin.

Stara domačnost je prišla prav posebej do izraza v popoldanskem kulturnem sporedu. Sodelovali so: Ansambel Korenika iz Šmihela, družina Lipuš iz Strpne vasi, skupina Yeti z Blata, folklorne skupine Trta iz

Žitare vase, SKD Globasnica in SPD Zarja iz Železne Kaple, trio Pavlič z Obirskega, vižarja Anemarie in Hubert Krop s Suhe, trio Libuče in MoPZ Kralj Matjaž. Zbrala se je torej skoraj vsa Podjuna s svojimi ansambli, folkloro in zbori. Ob prepevanju domačih slovenskih pesmi in ob vižah ansambla Gorenjci je v poznih urah izzvenela ta res posrečena prireditev, ki je privabila tako staro in mlado, ljudi vseh vrst z eno samo željo: poveseliti se skupaj. Gostje so si bili na jasnem: ob takem vzdušju se moramo v še večjem številu srečati na 3. libuškem žegnanju.

Nad 73.000 nočitev Jugoslovanov

Kljub gospodarskim težavam pričakujejo v letošnji zimski sezoni porast števila gostov iz Jugoslavije. Zimski dopust na Korškem je postal še posebej privlačen za Hrvate in Slovence. V zimski sezoni 1986/87 so našli 73.400 nočitev jugoslovanskih državljanov, kar pomeni približno 61% več v primerjavi s sezono 1985/86.

... Alojz Hozner (levo) in njegov odvetnik dr. Gabriel Laň...

Može Pust z anonimnimi smi blatiti partizane?

Kovni sodnik pri koroškem deželnem sodišču dr. ... Kaiser je v sodni razpravi proti Ingomarju Pustu, anjemu glavnemu uredniku Volkszeitung ter uredniku časopisa Kärntner Ansmannschaft, jasno izjavil, da z anonimnimi imeni mogoče potvarjati dejavnosti, pa čeprav se Pust odziva s tem, da menda ni pisma odgovarjal. Tožbo proti njemu je

vložil Alojz Hozner, nekdanji bорец na Svinjski planini. V omenjenem pismu podtikava „neznani“ pisec partizanskim borcem, da so neko soborko posilili, nato pa ubili, kuhar (to je bil tožnik Hozner) pa, da je potem iz nje skuhal golaž. Obtoženi Pust teh trditve ni bil pripravljen prekljucati v Kärntner Landsmannschaft, zato poravnava ni bila mogoča. Proces se bo nadaljeval.

Wieser in Sturm tožita!

ko je mogoče, da ... ki je v preiskovalnem postopku, komunicira z javnostjo. To vprašanje si stavlja sodnik dr. Valentin Kackl, stopa dipl. inž. Feliksa ... erja in dr. Marjana ... na v privatni tožbi proti ... jenu Dovjaku, nekdanji ... u poslovodju PoBo. ... a obravnava se je začela ... v deželnem sodišču v ... vcu, vendar je bila ... žena, saj obtoženec trdi, ... ni posređoval svojega ... šila o dogajanjih žurnali ... Med tem časom ... eč, ko je bil Dovjak v ... kovalnem zaporu, je ... v javnost njegova izjava

o dogajanjih. V njej obtoženeц navaja, da naj bi se tako Sturm kot tudi Wieser pri gradnji dvojezičnih vrtcev osebno okoristila. Po tem poročilu sta Wieser in Sturm preko odvetnika takoj vložila tožbo pri državnem tožilcu. V tej tožbi je jasno dokumentirano, da se nista ne Wieser ne Sturm okoristila, oziroma nista kršila kakšnih internih predpisov. Take trditve so torej enostavno izmišljene. Njun odvetnik dr. Kackl zahteva sedaj zaslišanje preiskovalne sodnice, kako je bilo mogoče, da so take izjave prišle iz preiskovalnega zapora.

Smolle toži glasilo FPÖ

žavni poslanec Karl Smolle toži glasilo koroških svobodnih „Kärntner Nachrichten“ zaradi članka, objavljenega v ... vilki KN z dne 29. 5. 1987. Na 2. strani pisec, podpisan s ... onimom „Sixtus Sogetes“ med drugim piše, da določeni ... med katere pisec prišteva tudi „demokrata“ Smolleja, ... iznavajo izida plebiscita iz leta 1920. Državnega poslanca ... leta zastopa odvetnik dr. Matevž Grile. Obravnava je bila ... v deželnem sodišču v Celovcu. Sodnik dr. Kaiser je ... doseči spravo, ki pa ni uspela, zato so obravnavo preložili

DIESE WOCHE IM

Redaktionskomitee behandelt am 8. September Zwischenbericht der Expertenkommission

Das Redaktionskomitee welches die Endfassung des von den Kärntner Parteien in der Öffentlichkeit so scharf attackierten Zwischenberichtes der Expertenkommission beim Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Sport zu Fragen des Minderheitenschulwesens in Kärnten an Bundesminister Dr. Hilde Hawlicek erarbeiten wird, tritt am 8. September in Wien zusammen. Dem Redaktionskomitee werden von Seite der Kärntner Slowenen der Direktor des Bundesgymnasiums für Slowenen in Klagenfurt, Dr. Reginald Vospornik, und Univ.-Assistent Dr. Mirko Wakounig angehören.

Wie der „Slovenski vestnik“ in dieser Ausgabe zu dem vorliegenden Zwischenbericht bzw. Referenzentwurf in einer ersten Analyse feststellt, stellt die vorliegende Fassung eine für die Kärntner Slowenen akzeptable Diskussionsgrundlage über Maßnahmen zur Verbesserung des Unterrichtsertrages und der Unterrichtsqualität im Geltungsbereich

des Minderheitenschulwesens in Kärnten dar, die auch bereits Kompromisse hinsichtlich der Kärntner Verhältnisse beinhaltet. Der nun zur Endredaktion anstehende Zwischenbericht bzw. Referentenentwurf stelle ein wichtiges bildungspolitisches Dokument dar, welches auch eine Aufwertung der Zweisprachigkeit darstellen würde. In den insgesamt fünf Sitzungen der Expertenkommission hätten übrigens auch die offiziellen Vertreter des Landes Kärnten implizit einer solchen Aufwertung der Zweisprachigkeit zugestimmt.

Resümee des „Vestnik“-Berichtes über den Referentenentwurf: Wer nicht einmal diesen Bericht bzw. Entwurf der bereits auf die Kärntner Verhältnisse Rücksicht nimmt und Kompromisse beinhaltet, akzeptiert, der könne nicht Ansprüche darauf erheben, an einem friedlichen Zusammenleben der Volksgruppen in Kärnten interessiert zu sein.

Ohne Arbeit

In der achtseitigen Beilage beschäftigt sich der „Slovenski vestnik“ mit dem erschreckend hohen Anteil arbeitsloser Jugendlicher an der Gesamtbeschäftigtenzahl in Südkärnten. Dabei ist noch zu befürchten, daß die Zahl noch ansteigt, da doch Wild, Febau-Röhre und andere Betriebe Jugendliche entlassen wollen.

Neo-Nazi-Aktion in Klagenfurt

Von den Kärntner Medien totgeschwiegen wurde eine Neo-Nazi-Aktion. In der vergangenen Woche wurde auf dem Neuen Platz in Klagenfurt nämlich ein Bild des Hitler-Stellvertreters Rudolf Hess, der sich im Gefängnis Spandau das Leben genommen hatte, aufgestellt. Um das Bild waren an die 50 Kerzen angezündet worden.

Die Volksschule in Zell-Pfarre bleibt erhalten

Die Volksschule in Zell-Pfarre bleibt erhalten, auch sei niemals die Rede davon gewesen, die Kinder nach Ferlach in die Schule zu schicken. Geplant sind auch Gespräche mit Verantwortlichen des Schulbaufonds über die Finanzierung eines Neubaus. Dies bestätigten im Gespräch mit dem Slovenski

„Weltwoche“ zu „Waldheim-Weißbuch“: „Lücken und Fehler“

Die angesehene liberale Schweizer Wochenzeitung „Die Weltwoche“ veröffentlichte in ihrer neuesten Ausgabe eine kritische Analyse des Waldheim-Weißbuches, wobei kuriose Lücken und auch Fehler aufgedeckt werden.

So legte – laut „Weltwoche“ – das Weißbuch die Deportationen von Juden aus Banja Luka ins Lager Jasenovac auf den 31. Juli 1942 (was den Vorteil hatte, daß Waldheim an diesem Tag nicht mehr in Banja Luka war), die Verhaftung der Juden fand aber in der Nacht vom 27. auf den 28. Juli statt, als Waldheim noch in Banja Luka weilte.

An anderer Stelle wird als kurios bezeichnet, daß er im Weißbuch kein Wort über die Judendeportationen von Rhodos verliert. Aus Rhodos wurden die Juden, wie

Über 230.000 Messebesucher!

Die Klagenfurter Messe 87 hatte einen hervorragenden Verlauf! Das Messekonzept hat gegriffen und wurde von den Tausenden Interessenten angenommen. Weit höher als die prognostizierten Erwartungen war die Besucherzahl. Nicht weniger als 232.122 Besucher sind nach Klagenfurt zu dieser größten Wirtschaftsveranstaltung des Landes gekommen, um sich zu informieren und um zu kaufen.

Die nächste Messeveranstaltung in Klagenfurt findet in der Zeit vom 9. bis 13. September 1987 als Internationale Holzmesse statt, zu der sich rund 300 Aussteller angemeldet haben.

dokumentarisch belegt, auf Weisung Oberkommando Heeresgruppe E, Ic/AO deportiert, also auf Weisung der Abteilung, in der Waldheim den dritthöchsten Posten bekleidete“, heißt es in der Schweizer Zeitung.

Zusammenfassend schreibt „Die Weltwoche“: „Das Weißbuch kann es nicht ändern: 1. In unzähligen Äußerungen über seine Vergangenheit hat Waldheim die Wahrheit verzeichnet. 2. Er äußerte nie die geringsten Zweifel über die Rechtmäßigkeit der deutschen Kriegsführung auf dem Balkan. 3. Er erfüllte bis zum Schluß seine Pflicht. Zum Lohn wurde Oberleutnant Waldheim am Geburtstag des Führers, am 20. April 1945, keine drei Wochen vor Kriegsende, das Verdienstkreuz 1. Klasse mit Schwertern verliehen.“

laut wurde, man wolle die Schüler nach Ferlach zum Unterricht schicken, da das alte Gebäude aus Sicherheitsgründen gesperrt werde, ein Neubau jedoch nicht in Frage käme. Der Bürgermeister, wie auch der Bezirkshauptmann jedoch dementierten dies und versicherten, daß auf jeden Fall neu gebaut wird.

SLOVENSKI VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straße 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straße 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telex 42 20 86 sndk a. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba o. j. Drava - Celovec - Borovlje. Zastopstvo za Jugoslavijo: DIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 250 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 8000 dinarjev. Glasilo: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 600.000 dinarjev.

26. 8.–1. 9.	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV LJUBLJANA 1	TV LJUB
SR	9.05 V živalskem svetu; 9.30 Angleščina; 10.00 Latinščina; 10.30 Naša mala farma; 12.00 Tedaj; 12.05 Zunanjepolitični report; 14.20 Počitniški spored; 16.30 Lutkovna predstava; 17.05 Risanka; 17.30 Pustolovščina v puščavi – 1. del; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Slike iz Avstrije; 18.30 Mi – družinska oddaja; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Šport; 20.15 Najlepši dan mojega življenja; 21.45 Pravi Dunajčan ne pogine – „Dediščina“; 22.30 Desna in leva roka hudiča – film.	16.20 SP v kolesarjenju; 17.00 Graditi, stanovati, živeti; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Bill Cosbyjeva družinska drhala; 18.30 Hardcastle in Mc Cormick – serija; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Novo v znanosti; 20.15 Afrika – kulturnozgodovinska serija; 21.15 Čas v sliki; 21.35 Kulturne novice; 21.45 Azijci prihajajo; 22.30 Šport.	18.20–0.00 Teletekst; 18.35 Poročila; 18.40 Kljukčeve dogodivščine – 1. del; 18.50 Moj prijatelj Piki Jakob; 19.10 Risanka; 19.26 Vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 Sever in jug – 16. del ameriške nadaljevanke; 20.55 Poletna noč; 21.00 Film tedna: Velikan – ameriški film, 0.10 Poročila.	17.10 Test; 17.25 Noč... ado – Jugoslavija : / Glasbeni večer – p... 21.30 Poročila; 21.35
ČE	9.05 V živalskem svetu; 9.30 Dežela in ljudje; 10.15 Angleščina; 12.20 Klub seniorjev; 14.20 Počitniški spored; 16.30 Oddaja za najmlajše; 17.05 Tao Tao – risanka; 17.30 Črni konj – serija; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Slike iz Avstrije; 18.30 Mi – družinska oddaja; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Šport; 20.15 Notranjepolitični report; 21.20 Mestni princ – ameriški film; 0.00 Serpico – serija.	14.55 SP v kolesarjenju; 17.00 Naša zemlja; 18.00 Kulinarčne novice iz Avstrije; 18.30 Hardcastle in Mc Cormick – serija; 19.15 Tedaj; 19.30 Berolina '87 – mednarodna nemška glasbena nagrada – ob otvoritvi mednarodne razstave v Berlinu; 21.45 Čas v sliki; 22.05 Kulturne novice; 22.15 1-2-x (nogomet in toto); 22.30 Šport.	18.20–0.00 Teletekst; 18.35 Poročila; 18.40 Poletje v dolini ribnikov – otroška oddaja; 18.55 Pedenjped; 19.10 Risanka; 19.26 Vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 P. O. Enquist: Avgust Strindberg – 1. del švedske nadaljevanke; 21.05 Poletna noč; 21.10 Vrtnica Lignana – zabavnoglasbena oddaja; 22.45 Dnevnik; 23.00 Sever in jug – 17. del ameriške nadaljevanke.	17.10 Dnevnik; 17.30 18.00 Pozabljena de... 18.40 Številke in črke... Risanka; 19.30 Dne... 20.40 Poročila; 20.4... Čas knjige.
PE	9.05 V živalskem svetu; 9.30 Angleščina; 10.00 Latinščina; 12.00 Notranjepolitični report; 14.20 Počitniški spored; 16.30 Oddaja za najmlajše; 17.05 Risanka; 17.30 Oma, javi se – serija; 17.35 Ana, Ciro in drugi – serija; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Slike iz Avstrije; 18.30 Mi – družinska oddaja; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Šport; 20.15 Komisar – serija; 21.15 Modna revija; 21.25 Glasbene anekdote; 22.10 Tedaj; 22.15 Karavana žensk – ameriški film.	12.55 SP v kolesarjenju; 16.35 Luč pravičnega; 17.30 Pionirji prejšnjih dni; 18.00 Ta teden se je zgodilo; 18.30 Hardcastle in Mc Cormick – serija; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Šport; 20.15 Kolonovi načrti; 21.00 Novo v kinu; 21.15 Čas v sliki; 21.35 Kulturne novice; 22.15 FBI – serija; 23.00 Šport.	18.25–0.00 Teletekst; 18.40 Poročila; 18.45 Dr. WHO – Ladja v vesolju; 19.10 Risanka; 19.26 Vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 E. Dark: Brezčasna dežela – 5. del avstralske nadaljevanke; 21.00 Ljubitelji narave – dokumentarna serija; 21.25 Dnevnik; 21.40 Ciklus Chabrola: Tik pred nočjo – francoski film.	17.10 Dnevnik; 17.30 vzgoji in izobraževan... vilke in črke – kviz... ansambel Henček... Zabavnoglasbena o... Vlak za dva potepu... avtor, en film – obrat...
SO	9.35 Angleščina; 10.05 Latinščina; 10.35 Trije mušketirji; 12.15 Priče časa; 13.20 Ekvador – plemo se da zapisati; 14.00 Angleška poroka; 16.30 Ostržek – risanka; 17.05 Skozi naravo; 18.00 Tedenski pregled sporeda; 18.25 Cirkus; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 19.55 Šport; 20.15 Od Broadwaya do Hollywooda – George Gershwin in njegova glasba; 22.50 Šport.	14.55 Tedaj; 15.00 Tedenski pregled sporeda; 15.25 Šport; 16.10 Poglejmo v našo deželo; 16.55 Drombuševi; 18.00 Pan-optikum; 18.25 Nogomet; 19.00 Za ljubitelje filma; 19.30 Čas v sliki; 19.55 Novo v znanosti; 20.15 Bakle v viharju – prvi del; 22.00 ... ki ne poznajo usmiljenja; 0.00 Serpico – serija.	16.15–0.00 Teletekst; 16.30 Poročila; 16.35 Kljukčeve dogodivščine – 1. del; 16.50 Moj prijatelj Piki Jakob; 17.10 Jakec in Fižolček – japonski risani film; 18.40 Kornati – dokumentarna oddaja TV Zagreb; 19.10 Risanka; 19.26 Vreme; 19.30 Dnevnik; 20.15 Careyeva metoda – ameriški film; 21.55 Dnevnik; 22.10 Sever in jug – 18. del ameriške nadaljevanke.	13.25 Pobožaj mačk... slovaški film; 14.55 Z... cert za UNICEF; 16... atletiki; 21.00 Poročila... Svet na zaslonu; 21... 23.55 Šahovski kom...
NE	14.00 Klinika v Schwarzwald – „Vrnitev“; 15.30 Rdeče-belo-rdeča voščila; 16.30 Fraggles; 16.55 Zgodbice iz Bavarske; 17.40 Klub seniorjev; 18.25 Poglej in uganj; 18.50 Loto – žrebanje; 19.00 Slike iz Avstrije; 19.30 Čas v sliki; 19.50 Šport; 20.15 Adele Sandrock – spomini gledališke igralko; 21.00 Anima – gledališka predstava; 22.20 Sedem dni športa;	9.05 Tom in Jerry – risanka; 10.00 Zlata mavrica – ameriški film; 12.15 Orientacija; 12.45 Nedeljski pogovori; 13.30 Športni popoldan; 16.55 Narodnozabavna glasba iz Avstrije; 17.40 Pop-glasba; 18.25 Poglej in uganj; 18.30 Okay – mladinski magacin; 19.25 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 19.50 Primer za ljudskega zastopnika; 20.15 Kraj zločina – serija; 22.00 Hotel – serija; 22.45 Sam proti mafiji – prvi del.	9.55–13.05 in 15.35–23.30 Teletekst; 10.10 Poročila; 10.15 Živ žav; 11.00 Dr. WHO – Ladja v vesolju; 12.00 Kmetijska oddaja; 15.50 Poročila; 15.55 Zdravnik umirajočega časa; 17.10 Sanje mesta – serijski film; 19.10 Risanka; 19.26 Vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 Pretežno vedro – 2. del nadaljevanke; 21.00 Sever in jug – 19. del ameriške nadaljevanke.	16.25 Rim – SP v atle... film; 20.45 Poročila... Serijski film; 22.00 M... 22.45 Poezija.
PO	9.05 V živalskem svetu; 9.30 Kulinarčne novice iz Avstrije; 10.00 Angleščina; 12.00 Tom in Jerry – risanka; 12.15 Tovarna bodočnosti; 14.20 Počitniški spored; 16.30 Oddaja za najmlajše; 17.05 V svetu divjih živali; 17.30 Otok Falcon – serija; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Slike iz Avstrije; 18.30 Mi – družinska oddaja; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.08 Mojstri kuhajo; 21.15 Nastop v Manhattenu; 22.00 Tedaj; 22.05 Kdo je zgradil Stonehenge?; 22.55 Šport.	17.00 Šport; 17.30 Fizika; 18.00 Lindenstraße; 18.30 Klinika v Schwarzwald – „Pomoč za morilca“; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Novo v znanosti; 20.15 Nemogoča oseba; 21.08 Mojstri kuhajo; 21.15 Čas v sliki; 21.35 Kulturne novice; 21.45 Šiling – gospodarski magacin; 22.05 Zadnja izdaja – francoski film; 23.55 FBI – serija.	18.25–23.30 Teletekst; 18.40 Poročila; 18.45 Radovedni taček; 19.05 Pamet je boljše kot žamet; 19.10 Risanka; 19.26 Vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 Bogatašinja – zadnji del; 20.55 Sever in jug – 20. del ameriške nadaljevanke.	17.00 Rim – SP v atle... njepolitična oddaja;... sbe; 20.45 Poročila... igralka in Ujetnik 2. e...
TO	9.05 V živalskem svetu; 9.30 Angleščina; 10.00 Latinščina; 10.30 Model proti lastni volji – ameriški film; 14.20 Počitniški spored; 16.30 Oddaja za najmlajše; 17.05 Čebelica Maja – risanka; 17.30 Tudi šala mora biti; 17.55 Otrokom za lahko noč; 18.00 Slike iz Avstrije; 18.30 Mi – družinska oddaja; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Šport; 20.15 Zadeva „Paperclip“; 21.08 Poglej in uganj; 21.15 Dallas; 22.00 Šport.	16.45 Evropski narodni parki – De Hoge Verluwe; 17.30 Orientacija; 18.00 No, tole – kviz; 18.30 Klinika v Schwarzwald – „Po svetu potuje“; 19.15 Tedaj; 19.30 Čas v sliki; 20.03 Novo v znanosti; 20.15 Komaj bi verjel – zmešana šov; 21.08 Poglej in uganj; 21.15 Čas v sliki; 21.35 Kulturne novice; 21.50 Vizije o stanovanju – kje bomo v bodočnosti doma; 22.50 Cafe Central – iz Berlina.	17.45–0.00 Teletekst; 18.00 Poročila; 18.05 Ex libris – Matjaž Klopčič; 19.10 Risanka; 19.26 Vreme; 19.30 Dnevnik; 20.00 Stara mati še ni umrla, kdaj bo, se pa še ne ve – drama; 21.15 Turjaška Rozamunda – balet; 21.55 Dnevnik; 22.10 Sever in jug – 21. del ameriške nadaljevanke.	16.25 Rim – SP v atle... ustvarjanja – rešev... lota; 20.45 Informa... glasba; 21.50 Muppe...

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE

Sreda, 26. 8.
Domača zabavna glasba

Četrtek, 27. 8.
Rož–Podjuna–Zila

Petek, 28. 8.
Domača in ledinska imena (dr. A. Feinig)

Sobota, 29. 8.
Duhovni nagovor (škof dr. F. Kramber-

ger) Voščila (D. Urschitz)

Nedelja, 30. 8.
Družinsko petje '87 – reportaža z Ziljske Bistrice

Ponedeljek, 31. 8.
Oktet „Suha“

Torek, 1. 9.
Halo, prijatelji – Partnerski magacin

Mediterano okteta Suha

Ponedeljek, 31. avgusta: Oktet Suha je pred kratkim posnel svojo prvo kaseto in ji dal naslov Mediterano. Očitno jih je „zavedla“ lastna želja za kopanjem in življenju ob morju, saj pesmi na tej kaseti govorijo o morju, obmorskih krajih in življenju ob obalah. Kot dežele opevajo tudi ljudi ob morju v večih jezikih. Tudi tu so bili pevci suškega okteta dosledni, saj pojejo dalmatinske, finske, friulske, francoske in druge pesmi v izvirenem besedilu. Več o tem izveste v tej oddaji.

35. Festival Križanke, LJ

Sreda, 26. 8., ob 20.30: Simfonični orkester Moskovske filharmonije, solistka: Liana Isakadze (violina), dirigent: Dimitrij Kitajenko. Vstopnice: 6000, 5000 dinarjev.

Četrtek, 27. 8., ob 18.30: Cantilena Chamber Players iz ZDA igrajo skladbe Tanjejeva, Dvoraka in Brahmsa. Vstopnice: 3000 dinarjev.

Petek, 28. 8. ob 20.30: Večer folklorne Sodelujejo folklorne skupine Emona, France Marolt in Tine Rožanc. Vstopnice: 2000 dinarjev.

SLOVENSKI VESTNIK

Naročam „Slovenski Vestnik“ da mi ga pošljete

Ime in priimek _____

naslov _____

pošta _____

Obvezujem se, da bom naročnino (250 šilingov slavnjivo) redno plačeval(a) in prosim, da mi pošljete

(kraj in datum)

VESTNIKOVA

REVUJA

AVG. 87

Triglavski narodni park

V zadnji „Vestnikovi reviji“ ste, cenjene bralke in bralci z nami spoznavali koroška nacionalna parka „Visoke ture“ in „Krške Alpe“. V današnji pa vam želimo predstaviti „Triglavski narodni park“ v Sloveniji. Ta je nastajal in se razvijal skozi 73 let, preden ga je Skupščina SR Slovenije leta 1981 proglasila z zakonom.

Pred tem pa je treba upoštevati vsaj dve letnici. Prvi julij 1924 je namreč rojstni datum prvega parka, katerega so imenovali „Alpski varstveni park“, in ki je zajel Dolino sedmerih jezer, ni pa segal do samega vrha Triglava. Druga pomembna letnica pa je leto 1961. Dne 26. junija tega leta so doline triglavskih jezer uzakonili kot „Triglavski narodni park“. Ta je bil malo večji od prejšnjega, meril je okrog 2000 hektarjev.

Sedanji „Triglavski narodni park“ pa meri 84.805 hektarjev in je tako ne samo najstarejši, ampak tudi največji nacionalni park v Jugoslaviji. Več na 8. strani Vestnikove revije!

stran 2

„Mea culpa“
Ronalda
Reagana

stran 3

Portret
Josefa
Nischel-
witzerja

stran 5

Obisk 17.
Bienale
grafike v
Ljubljani

stran 6

Filmska
ljubezen
preko
meja

stran 7

Veliko
mladine
brez
posla

Komisija ameriškega kongresa je pretekli teden končala z zasliševanji politikov in drugih odgovornih akterjev v ilegalni, javnosti in kogresu prikriti prodaji orožja Iranu ter prikritem financiranju protisandinističnih Contrasov v Nikaragvi. Ameriški predsednik Reagan je v televizijskem nagovoru pretekli četrtek priznal svojo odgovornost za afero ter istočasno izrazil upanje, da bodo Američani zadevo kmalu spet pozabili...

„Mea Culpa“ Ronalda Reagana

IGOR SCHELLANDER

Preiskava o aferi Irangate, ki jo je ameriški kongres začel pred dobrima dvema mesecema, je zaključena. Med preiskavo so skušali odkriti ozadje tajne prodaje orožja Iranu in pošiljanje denarja od tega orožja Contrasom za rušenje sandinistične Nikaragve, tajnih računov v švicarskih bankah in delež vpletenosti predsednika Reagana.

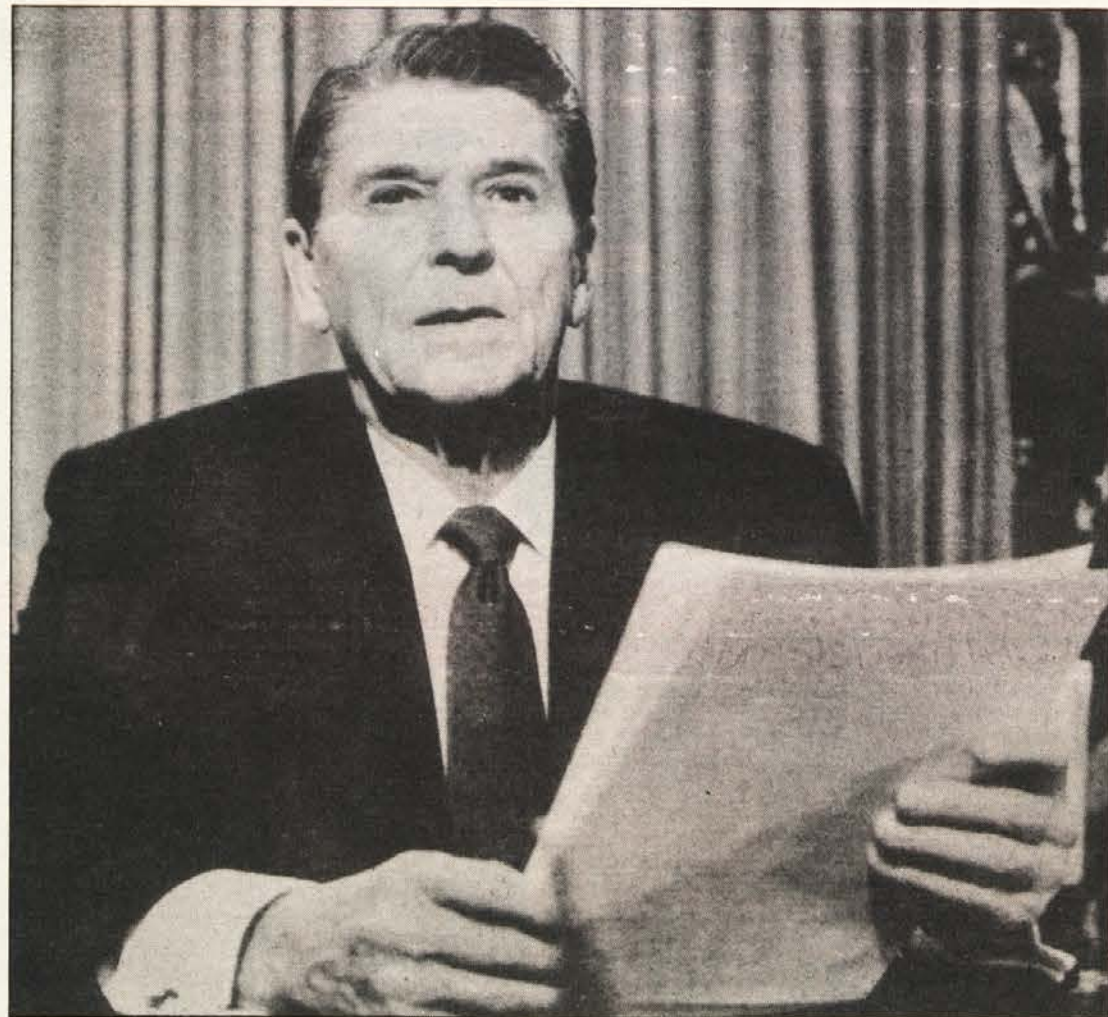
Po nekaj mesecev traja-jočem molčanju je Reagan torej prvič javno priznal, da je napram Iranu zasledoval „trdovratno in iztirjeno“ politiko, da je v prvi vrsti odgovoren za (po ameriškem zakonu protizakonito!, op. ur.) kupčijo z Iranom in tudi za tajno podporo protisandinističnim silam. Kot predsednik ZDA bi bil moral biti obveščen o vseh podrobnostih dogajanja. Njegov bivši svetovalec za varnostna vprašanja, Pointdexter, ga (po lastni izjavi) zavestno ni obvestil o financiranju Contrasov iz izkupička kupčije, da ga ne bi spravil v škripce pred javnostjo. Z dokaj hitrim „amenom“ je ameriški predsednik v svojem nagovoru poskusil napraviti konec dolgim razpravam, ki so potekale v okviru in ob robu kongresovih raziskav tako o njegovi osebi kakor tudi o drugih članih vlade. Treba je gledati v bodočnost, kajti pred sabo ima še 17 mesecev uradovanja in v tem času, pravi Reagan, ga čakajo važne naloge...

Javnost ne verjame več vsega

77-letni šef ameriške vlade ima vsekakor dovolj vzrokov, da čimprej pobriše prah, ki ga je dvignil politični škandal, trenutno najbolj znan pod imenom „Irangate“. Povpraševanja so pokazala, da je večina Američanov (več kot 60%) mnenja, da predsednik Reagan o škandalu ni pove-

dal resnice. Predsednika samega je ta padec priljubljenosti v javnem mnenju po izjavah njegovih sodelavcev kajpada močno prizadel. Dejansko so zasliševanja preko poletja razkrila pravcato mrežo nezaslišanih in pritajenih dejavnosti na najvišji ravni: zavajanje javnosti, intrige in po vsej verjetnosti tudi kriminalni prekrški, v katere so bili vpleteni vrhovni sodelavci in člani Bele hiše. Od vseh udeležencev škandala, bi lahko samo dva človeka z gotovostjo povedala ali je Reagan za vse to vedel ali ne. Prvi je bil eden od najboljših Reaganovih prijateljev, direktor CIA in idejni ustanovitelj celotnega projekta, William Casey. Ta je mrtev. Drugi, John Pointdexter, Reaganov svetovalec za državno varnost, pa je pred preiskovalno komisijo izjavil, da je predsedniku prikrikl omenjeni načrt. Pointdexter in Oliver North, ki je vodil tajno oskrbovanje protisandinističnih tolp, bosta zdaj po vsej verjetnosti izpostavljeni tudi kazenskoopravnemu postopku. Na zasliševanjih pred posebno komisijo ameriškega kongresa je javnost prvič zvedela, da sta bila zunanji minister Schultz in obrambni minister Weinberger proti kupčiji z Iranom, da pa ju je predsednik preglasoval; pozneje pa ju ni več informiral o poteku dogodkov.

Ko je pred devetimi meseci informacija o aferi prodrla v javnost, jo je predsednik ZDA najprej skušal utišati. Ko so se množili dokazi, jo je priznal. Vedno pa je priznal le toliko, kolikor mu je bilo mogoče dokazati. Svojo verzijo o dogodku samem je v teku časa nekajkrat spremenil. To brez dvoma spominja na zgodbo o „nekem“ drugem predsedniku, vendar pri tem ne gre pozabiti, da ameriški predsednik načeluje državi, ki se sama v vojaškem, gospodarskem in političnem oziru imenuje „the number

one“, in da ima taisti predsednik možnost, preko svojega vsakčas prisotnega spremljevalca – male črne aktovke z elektroničnim oddajnikom – ob kateremkoli trenutku sprožiti svetovni jedrski spopad. Ob „Irangate“ bi se bil Reagan lahko dejansko spotaknil; le za las ga je rešilo dejstvo, da so ga skorajda vsi zaslišanci pred komisijo kongresa ščitili ter zatrjevali, da predsednik o gotovih dogajanjih v zvezi s prodajo vojaške opreme Iranu ni bil informiran. Tega pa, kakor kažejo povpraševanja, ameriška javnost ne verjame, in vsakomur mora biti tudi na prvi pogled jasno, da se je inkriminirani državni administraciji uspelo pripraviti na zasliševanja, uničiti mnoge obremenilne dokaze ter izbrisati gotove sledi – saj je imela za to več ko pol leta časa!

Kar po starem naprej?

Druge vrste škandal pa je dejstvo, da po vseh raziskavah, ki so trajale nekaj mesecev in ameriško državo stale okoli 4 milijone dolarjev, ni videti nikakršnih posledic. Predsednik se je izmazal, ravno tako večina njegovih sodelavcev; morda bodo kaznovali kakega grešnega kozla ali dva, toda ni se bati, da jih bodo botri v Beli

hiši ali kje drugje pustili na cedilu. Nobenih posledic, nikakršnih bistvenih sprememb torej.

Pred 12. leti je Richard Nixon zaradi tistega, kar je vedel o aferi Watergate (afere v zvezi s predsedniškimi volitvami) moral odstopiti s predsedniškega položaja. V iransko – nikaragovskem škandalu pa je Ronald Reagan ostal v Beli hiši prav zaradi tega, ker ga njegovi sodelavci baje o zadevi niso obveščali.

Vsi so očitno požrli in sprejeli Reaganov „mea culpa“, pa čeprav so pripadniki tako republikancev kakor demokratov v ameriškem kongresu ostro obsojali nezaslišano dejavnost posameznikov in spletke v Beli hiši – slišati je bilo očitke o varanju, kriminalnem postopanju in rovarjenju neke vrste neoficijalne „tajne vlade“. Kar vsi so se kaj hitro spoprijaznili s tem, da je preiskava končana – vse lahko teče spet po starem...

Po vsem tem je upravičeno že ničkolikokrat postavljeno vprašanje o verodostojnosti politikov, strank in vlade države, ki si jemlje pravico, „zastopati“ in „varovati“ interese „svobodnega sveta“. Vsaj ob priliki Irangateovega zapletljaja bi moralo tako

imenovanemu svobodnemu svetu postati bolj jasno, za kakšne vrste in interese tu gre.

- Združene države Amerike nastopajo kot zaščitnik „demokracije“ v Latinski Ameriki – pač v takem smislu, kakor je to prav vodilnim politikom v Washingtonu in kakor se najbolj izplača vodilnim ameriškim multinacionalnim koncernom, skratka: po principu največjega dobička. O samobitnih interesih in potrebah prebivalstva Južne in Srednje Amerike ni govora, glavno da plačujejo dolgove.

- ZDA ščitijo „našo nafto“ na Bližnjem vzhodu in v Perzijskem zalivu. Vkoliko je res naša, bolje da ne sprašujemo. Da so bojne ladje najbolj pripravno sredstvo političnega pritiska in vmešavanja, je dobro znano.

- Nikakor ne gre tudi pozabiti, da ameriške jedrske rakete v Evropi niso za našo zaščito! Vsak zajec bo vedel, da tam, kjer je največ smodnika, tudi najbolj poka. A prsta na petelinu žal nima Evropa...

Velja si zabeležiti in zapomniti: ena stvar je lepa etiketa, a roba – povsem druga.

Reagan skoraj doživel letalsko nesrečo

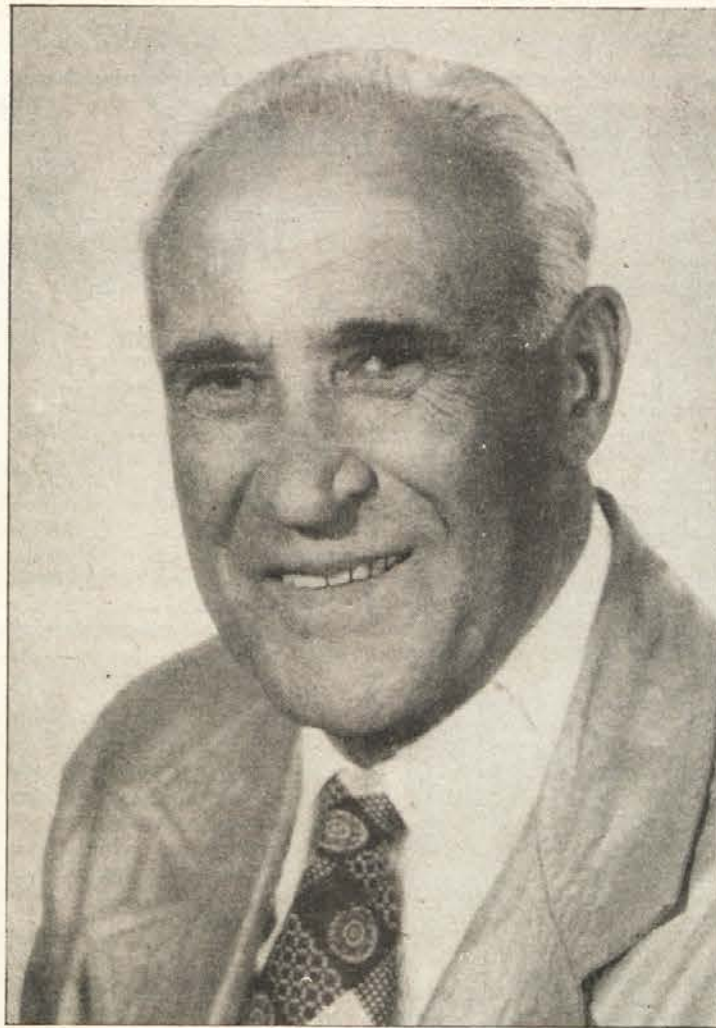
Naključje ali namen?

Helikopter s predsednikom Reaganom, ki je bil na poti iz Washingtona na ranč v Kaliforniji, se je nekaj dani po televizijskem govoru predsednika za las izognil trčenju s privatnim športnim letalom znamke Piper Archer II, v katerem sta bila dva še neidentificirana moška.

Letalo je letelo na višini okrog 30

metrov v prepovedanem zračnem prostoru nad Reaganovim rančem in švignilo le petdeset metrov mimo Reaganovega helikopterja.

Letalo je zasledoval eden od spremljevalnih helikopterjev vse do letališča Orange County blizu Santa Ane, kjer so pilota tudi prijeli.

Josefu Nischelwitzerju in memoriam

Ko smo se odločili predstaviti tovariša Nischelwitzerja v Vestnikovem portretu meseca, nihče od nas ni slutil, da bomo to zamisel realizirali samo še v okviru in memoriam.

Josef Nischelwitzer nas je zapustil v svojem 75. letu starosti. Podlegel je dolgotrajni, hudi bolezni. Do zadnjega je bil dejaven v krogu svojih tovarišev – aktivistov in funkcionarjev deželne organizacije KPA, Zveze kacetarjev (KZ-Verband), novinarjev. Bil je neumoren borec za pravice delovnega človeka, humanist in avstrijski patriot. Kot mlad delavec se je pri gradnji ceste na Veliki Klek potegoval za svoje in za pravice tovarišev; organiziral je stavko, nato izgubil delo. Leta 1934 se je kot socialdemokrat priključil komunistični partiji. Na Koroškem je bil nekaj časa v ilegali deželni inštruktor; leta 1937 so ga odkrili; njegovo delo na območju Beljaka in Spittala so prevzeli drugi, sam se je umaknil na Dunaj ter tako ušel aretaciji. A ne za dolgo. Po nacistični okupaciji, ga je Hitlerjeva policija aretirala – prišel je s prvim transportom političnih jetnikov v koncentracijsko taborišče Dachau. Sedem let je trpel v raznih taboriščih. Po koncu vojne se je na Koroškem spet z vso vnemo posvetil partijskemu delu. Kot soustanovitelj Zveze kacetarjev in njen predsednik mu gredo velike zasluge za pomoč bivšim politično zasledovanim, taboriščnim zapornikom in izseljencem – mnogim slovenskim družinam bo ostal nepozaben njegov trud za uveljavitev odškodnin in za druge vrste pomoči.

Nischelwitzer je bil več desetletij član CK KPA, član njenega koroškega deželne vodstva (kateremu je od 1963 do 1980 sam predsedoval kot predsednik koroške KPA) ter 30 let glavni urednik koroškega lista KPA Volkswille. Kot novinar si je neglede na svetovnonazorsko opredelitev pridobil mnogo ugleda, spoštovanja in priznavanja – „v medsebojnih razgovorih učiti, vendar nikoli ne poučevati – to mu je dajalo veličino, ki bo presegla njegovo smrt“, je v tem smislu ob njegovem odhodu zapisal neki koroški novinarski kolega.

Na pokopališču v Šentrupertu v Celovcu se od tovariša Nischelwitzerja niso poslovili zgolj prijatelji, tovariši, bivši borci, pač pa tudi vodilni deželni politiki. Koroška se je poslovila od človeka, ki ji – kadar je šlo za resnico in pravico – nikdar ni prizanesel.

Nischelwitzer je kot vpliven publicist in politični aktivist spremljal deželò in njen razvoj po letu 1945. Kot bivši dachauski jetnik je poznal tako jetnike-slovenske aktiviste kakor tudi Angleže, ki so jih nacisti med vojno zajeli in internirali v taborišče. Po vojni, v času zasedbe, se je na Koroškem z obojimi spet soočal ter nemalokrat igral vlogo posredovalca. V naslednjem podajamo nekatera njegova doživetja in spomine, ki jih je avtor prispevka zabeležil v razgovorih leta 1984.*

„Povezanost s Slovenci je bila utrjena v taboriščih“

Iz Dachaua se je Josef Nischelwitzer vračal preko Ljubljane. Pot ga je vodila preko osvobojenega Dunaja (tam je dobil civilno obleko), Gradca, Maribora in Ljubljane do Podrožca. V Ljubljani je med nekajdnevnim postankom dal natisniti nove članske izkaznice za KPA, saj je bila ob vrnitvi njegova prva misel: takoj spet vzpostaviti partijsko organizacijo na Koroškem. Neki partizanski kurir jih je potem nesel preko „zelenih mej“ na Koroško do Borovljah in od tam so nekako našle pot v Celovec. Področje so stražili tako Jugoslovani kakor tudi Angleži. Moral se je prebiti mimo angleške straže. Angleške stražarje na Dravskem mostu pri Borovljah pa je preliščil s taboriščno obleko, izdajal se za francoskega jetnika iz taborišča na Ljubelju, saj tedaj še ni imel „permita“ – prepustnice, ki so jo na Koroškem izstavljale angleške zasedbene oblasti za prehod dravske meje. V Celovec je prispel 4. junija 1945. Tam ga je presenetila novica, da je komunistična partija že spet pričela z organiziranim delom – razveseljivo veliko tovarišev je preživelo nacistično strahovlado.

„Desničarja nisem hotel popularizirati...“

V provizorično koroško deželno vladò so takrat vzeli tudi Slovenca Zupanca iz Žrelca, vendar ta ni hotel dalj časa ostati v tem organu. OF je nato kmalu po osvoboditvi hotela vključiti drugega. O tem, kdo naj bi to bil, so se pogajali OF-ovci tudi z avstrijskimi komunisti. Pri takih rečeh je imel važno vlogo

ravno Nischelwitzer, ki je imel dobre stike z Angleži (kar za OF ni bilo mogoče trditi), saj je imel med oficirji nekaj znancev-soujetnikov iz Dachaua. Zaucer-Matjaž in Riegl sta v imenu OF takrat predlagala za deželni zbor Vinka Zwitterja iz Šentjakoba v Rožu. „Tega pa ne naredim, ne grem ga predlagat Angležem. Poznam ga samo od prej kot funkcionarja reakcionarne Slovenske stranke; med vojno ga pa nikjer ni bilo videti, vsaj meni ni bilo znano, da bi bil kje vključen v upor proti fašizmu“, jim je dejal Nischelwitzer. Zavzel se je za kandidata iz vrst Osvobodilne fronte, Gašperja na primer, vendar so mu dejali, da drugi pač niso tako znani in da morajo biti bolj „široki“. Vendar Nischelwitzerja za Zwitterja niso mogli pridobiti. Tega tudi ni mogla spremeniti pritožba KP Slovenije Centralnemu komiteju KPA. Nischelwitzerja so pozvali na Dunaj, a tam jim je obrazložil, da se povojna politika (na Koroškem) ne sme nevezovati na klerikalne in reakcionarne tradicije. Ker pa je rajža na Dunaj – še vedno po „najkrajši“ poti preko Ljubljane – trajala skoraj mesec dni, so se med tem na Koroškem že bili zmenili za Zupančevo nasledstvo v deželnem zboru. Zedinili so se za J. Tischlerja, ki se je bil vrnil iz Predarlške. „Sodelovanje z njim je bilo dobro“, se je spominjal Nischelwitzer, „čeprav ni pristopil k OF. Od 46. leta naprej nam je bilo tudi že znano, da ima okoli sebe zbrano skupino ljudi, ki se ni strinjala z tedanjimi razmerami in so bili tako rekoč frakcija poleg OF...“

Kominform in napake centrale

Po Nischelwitzerjevih pričevanjih so se na Koroškem po vojni pojavile povsem nove težave, tako za organizacijo delavskega gibanja, kakor tudi za splošno organizacijsko in politično delo. Na področju južne Koroške sta nekaj časa delovali dve komunistični partiji. Struktura KP Slovenije so sicer po odhodu partizanov polagoma zvodenele, članstvo je postalo aktivno v okviru avstrijske partije. Toda problem, tako je dejal Nischelwitzer, je bila meja, saj to vprašanje še nikakor ni bilo dokončno rešeno. KPA je leta 1946 sprejela sklep, s katerim se je zavzemala za ohranitev koroških meja izpred vojne ter se izrekla proti ozemeljskim zahtevam Jugoslavije, istočasno pa je partija vsem svojim slovensko govorečim članom prepustila, da se po prosti presoji opredelijo za eno ali drugo stran.

Dobro se je tovariš Nischelwitzer še spominjal dogodkov okoli konflikta v inform-biroju in izključitve Jugoslavije iz Kominterne. Takratni dogodki so pomenili hud udarec za partijsko strukturo na južnem Koroškem in tudi aktivista Nischelwitzerja so zelo prizadeli. Po njegovih domnevah je KPA na Koroškem takrat izgubila okoli 1000 članov. Sodelovanje z Jugoslavijo in „njenimi“ organizacijami je bilo prepovedano. Skoraj 40 let pozneje se je Josef Nischelwitzer teh dogajanj spominjal takole: „Celovec pri vseh teh dogajanjih ni igral prve violine. Pri

nas bi marsikatero zadevo potekale drugače, če ne bi poslali nekaterih tovarišev z Dunaja. Za Titovo resolucijo, proti Titovi resoluciji – takih konferenc in sestankov je bilo mnogo. Tschofenig** temu ne bi bil kos, ravno tako tudi Kacjanki ne bi uspelo trdovratno in ne glede na izgube uveljaviti neko trdo linijo. Tschofenig je bil šest let v kacetu. Od tam je poznal tudi Slovence. Naša povezanost z njimi je bila utrjena v koncentracijskih taboriščih, v skupnem trpljenju in prestajanju ječe. Bili so naši prijatelji. Verjetno sami ne bi mogli tako ravnati, kakor so potem ravnali drugi. (...) Napake so bile centralnega izvora. Niso izvirale samo iz centrale pri nas v Avstriji, bile so centralne narave za vse svetovno gibanje. Kominterno so sicer razpustili, a konsekvence iz tega ni bilo. Torej bi jo bili lahko tudi pustili, saj je bila dober instrument, to je treba že reči, čeprav tudi to drži, da vplivnost posameznih članov ni bila enakopravno uveljavljena. Vsekakor pa napak, ki so bile storjene na koroških tleh, ni bilo mogoče več popraviti...“

Kljub temu se je predsednik kacetarjev Nischelwitzer vztrajno zavzemal za premaganje težav: „Ko smo se zavzemali za pravico slovenskih izseljencev do odškodnine, je bil to mučen proces prepričevanja znotraj Zveze kacetarjev in partije. V centralah so nas spraševali: Koliko pa jih je sploh včlanjenih? – Nič, smo rekli, a čutimo našo dolžnost, da se zanje zavzemamo. S tem argumentom smo končno uspeli.“

*) I. Schellander, Zmaga je bila naša, a uživali so jo drugi; pogovor z J. Nischelwitzerjem; Koroški koledar 1985, SPZ Celovec.

**) Josef Tschofenig, po vojni komunistični poslanec v Koroškem deželnem zboru in predsednik koroške deželne organizacije; Slovenec Kacjanka je bil v takratnem času aktivist KP in deželni sekretar KPA za Koroško.

Tudi krokodila sta lahko različna

V živalskem vrtu živita dva krokodila. Prvi je dolg šest metrov, sivi zelene barve in precej grd. Tudi drugi je dolg šest metrov, umazano zelene barve in grd. Vse dneve nepremično ležita na skali kot dva hloda, pa imata kljub temu kar zanimivo življenje. Ime jima je Mojmir in Vladimir in ne razumeta se vedno najbolje. To pa zato, ker Vladimir jemlje življenje resno, Mojmir ga pa samo uživa.

Vladimir jutraj najprej pregleda vremensko stanje – temperaturo, zračni tlak, smer in jakost vetra – in izračuna, kakšno bo vreme.

„Ti, Mojmir,“ pravi, „danes bo pa sijalo sonce.“

„Saj vem,“ pravi Mojmir, „se že sončim. Imenitno me greje v desno tace.“

„Kako si pa mogel tako hitro izračunati?“ se čudi Vladimir.

„Saj sem samo malo naokoli pogledal,“ pravi Mojmir.

„Tebe podatki sploh ne zanimajo!“ reče Vladimir ogorčeno, Mojmir pa uživaško mrmra: „Greje pa, greje.“

Potem se Vladimir spravi na

naslednjo nalogo. Kaj bo danes za kosilo? Krokodili jedo vse, kar se spodobi in kar se ne spodobi, in zato imajo pester jedilnik. Vladimir kombinira – bo fižol z zeljem? Ne, to je bilo pred štirimi dnevi, jedilniki pa se ponavljajo na pet ali sedem dni. Vladimir napenja možgane, tuhta in računa, nato pa zmagovalno reče:

„Ti, Mojmir, več kaj bo danes za kosilo?“

„Danes bodo pa ribice,“ zadovoljno reče Mojmir in se obližne, kar za krokodila ni majhno delo, ker ima dva metra dolg gobec.

„Si upošteval vse možne kombinacije?“ strogo vpraša Vladimir, Mojmir pa pravi: „Duham jih, duham“ in sline se mu poce-de.

Med kosilom reče Vladimir s polnim gobcem ribic: „Po verjetnostnem računu bi bilo lahko tudi kaj drugega.“

„Že mogoče,“ pravi Mojmir in blaženo žveči.

Največ dela pa ima Vladimir z obiskovalci živalskega vrta. Preševa jih, urejuje in primerja števila. Zvečer poroča Mojmirju:

„Ti, Mojmir, danes je bilo na

ogledu petnajst moških, sedemintrideset žensk in sto pet otrok. V odstotkih je to za 2,7 več kot prejšnjo sredo, obiski pa so ob sredah za 1,3 odstotka manjši kot ob četrčkih.“

„Že mogoče,“ pravi Mojmir, „ampak meni je bil všeč samo tisti dedek s pikasto kravato.“

„Kakšen dedek s pikasto kravato?“ zbegano vpraša Vladimir.

„Naj štejem zdaj še kravate?“ „Ne vem, zakaj sploh šteješ,“ pravi Mojmir. „Meni je bil všeč. Vnuk mu je padel v lužo, da je blato kar kapljalo od njega, dedek pa je čisto mirno rekel, da se bo že posušilo.“

„Pa kaj hočeš s tem dokazati?“ vrta Vladimir.

„Nič,“ pravi Mojmir. „Všeč mi je bilo.“

Od tega dne naprej si Vladimir ne more kaj, da ne bi v svoje štetje vključil še kravate. „Toliko dela, toliko dela,“ mrmra z grenkobo, „toda kravate so tudi podatek.“

Mojmir pa se greje na skali in premišlja, kako prijazen bi bil on s svojim krokodilčkom, če bi bil on dedek s pikasto kravato.

Nekega dne Mojmir dvigne glavo, prisluhne in pravi:

„Zdajle prihaja dedek s pikasto kravato.“

„Nemogoče,“ pravi Vladimir. „Pravkar sta šli mimo dve pikasti kravati in po verjetnostnem računu...“ Pa mora kar umolkniti, kajti pri ograji stoji dedek s pikasto kravato.

„To so orjaški plazilci, nevarni za človeka“, razlaga svojemu vnuku.

„Fej, samo poslušaj ga,“ pravi Vladimir in pljune. „Toda povej mi, kako, strela, si mogel tako hitro izračunati, da prav zdajle pride dedek s pikasto kravato?“

„Saj nisem izračunal,“ ponižno reče Mojmir. „Srce mi je začelo rabijati, pa sem kar vedel, da bo on.“

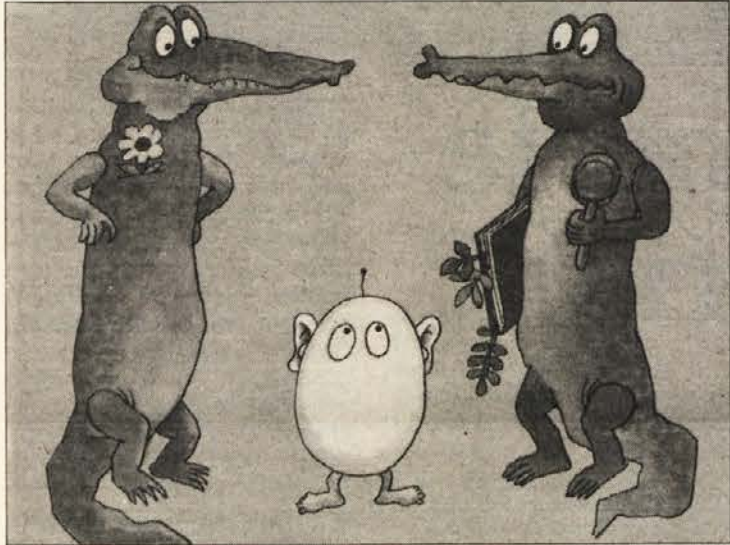
„Včasih mi greš resno na živce,“ pravi Vladimir.

„Že mogoče, oprost,“ odvrne Mojmir.

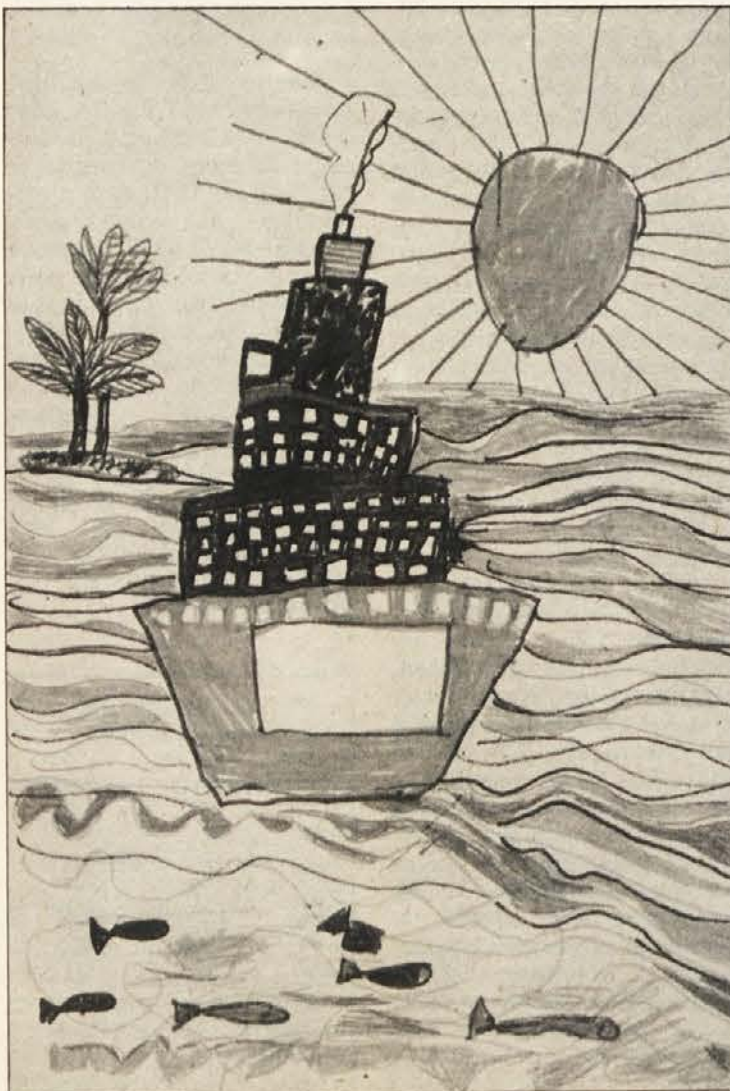
In potem še naprej ležita na skali kot dva hloda.

Kdo ima tako gugalnico?

Zgodbico o krokodilih je napisala Polonca Kovač, našli pa smo jo v knjigi „Vesoljsko jajce ali 1+1=5!!“ Knjigo je založila Državna založba Slovenije, Ljubljana 1985; ilustrirala in opremila pa jo je Marjana Jemec-Božič.

Družinski časopis

Vsak družinski član na list napiše ali nariše „poročila“, „željke“, „sporočila“, ki jih potem nalepimo na liste in ob koncu tedna tako nastane družinski časopis. To ni zanimiva igra le za otroke, temveč tudi za odrasle.

Julia Weinberger-Popprath stanuje na Križni gori v Celovcu. Stara je pet let in pol in obiskuje dvojezični otroški vrtec. Z velikim veseljem in pozornostjo se posveča risanju in tako je narisala tudi PARNIK, s katerim pluje po oceanu fantazije. Naj z njo plujejo tudi vsi naši mladi bralci in prijatelji na Vestnikovem potovanju.

Kdor nima REVME, tega ne ve: kako se **dež, sonce,** vnaprej napove. (revme)

Žogo proti STENI tolče Tom vse dni, saj prvak postati v **športu** si želi (stena)

S sapo napolni ga punčka, fantič, po zraku zaplava, trebušnik, kot ptič. (balonček)

Uganke

Krožnik z luknjo. Kaj boš z njim. Slišiš? Glasbo si vrtim! (gramofonska plošča)

Satelitov cela četa okrog Zemlje tire spleta, za vesoljska dolga leta tja ponese jih... (raketa)

Zakaj ta ptica govori? sprašuje Miha in strmi. Zakaj? Zakaj? Zakaj ponavlja v kletki... (ptiček)

Pavle Gregorc

Ljubljana je vsaki dve leti „grafično glavno mesto sveta“. Mednarodni grafični bienale v Moderni galeriji se je razvil v pravi svetovni zemljevid grafičnega ustvarjanja. Razstava je odprta še ves september.

BIEKMALE

VINKO WIESER

Strokovnjaki zatrjujejo, da je grafični bienale v Ljubljani po pomenu največja tovrstna prireditel na svetu. Letošnja 17. razstava je doslej največja po številu razstavljenih grafik. 698 umetnikov iz 58 držav razstavlja 1664 grafičnih listov, izdelanih predvsem s klasičnimi tehnikami kot so jedkanica, lesorez, akvatinta, litografija in sitotisk.

Odtisi umetniške fantazije prihajajo z vsega sveta. Ljubljanski bienale se odlikuje prav po vrhunskih stvaritvah, organizatorji pa poudarjajo tudi široko demokratičnost bienala; ne gre jim izključno za ozko izbiro najkvalitetnejših grafik, kajti ravno razvoj zadnjih let potrjuje, da grafika – bolj kakor druge panoge – podira pregrade med „vodilnimi“, „mejnimi“ in „malimi“ kulturnimi oko-

demije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Pomembno vlogo pa igra tudi Dunajčan Walter Kolschatzky, ki je predsednik mednarodne žirije za podelitev nagrad.

„Grafika je tista izmed likovnih zvrsti, ki najhitreje in najbolj vsestransko sledi vsem pojavom kulturnega življenja na nacionalni in mednarodni ravni“, pravi Zoran Kržišnik, generalni sekretar bienala in poudarja, da posebna barvitost letošnje razstave izvira tudi iz poglobljene mitologije umetnikov posameznih regij. Medtem ko Ješa Denegri meni, da se v grafiki pojavlja nova vrsta imaginacije (ustvarjalne domišljije), ki se zaposluje tudi z drobnimi dogodki ali nenavadnimi zgodbami na robu paradoksa, črnega humorja in absurda, ali se dotika tudi mitičnih gledanj narave, ker si želi ekoloških rešitev v svetu.

Do sredine avgusta si je razstavo ogledalo okoli 11.000 obiskovalcev, med njimi veliko turistov. Do 30. septembra, ko bodo razstavo zaprli, pričakujejo nekaj nad 20.000 obiskovalcev. Prepričan sem, da si jo bo ogledal še marsikdo izza senčne strani Karavank.

Kar dobri dve uri časa si mora vzeti obiskovalec razstave, da prehodi 14 sob Moderne galerije in si bežno ogleda okoli 1700 razstavljenih grafičnih listov. Razumljivo, da je število razstavljenih jugoslovanskih umetnikov precej visoko (53), prese- neča pa rekordna udeležba iz dežele vzhajajočega sonca. V Ljubljani je zastopanih kar 63 japonskih umetnikov! Močno so udeležene tudi ZDA, Kanada, Poljska, iz Italije razstavlja 29 umetnikov, med njimi 5 Slovencev. Avstrija je zastopana z 8 umetniki, ena izmed njih, Elfi Schuselka, slikarka in kiparka z Dunaja, je prejela celo odkupno nagrado Jugoslovanske aka-

demije znanosti in umetnosti v Zagrebu. Pomembno vlogo pa igra tudi Dunajčan Walter Kolschatzky, ki je predsednik mednarodne žirije za podelitev nagrad.

POTOVANJE

9. do 11. oktobra: Vestnikov hit '87 v Poreč/Istra!

Kot lani, tudi letos Slovenski vestnik in turistična agencija Cartrans vabita na 3-dnevno potovanje z busi in ladjo na lepo istrsko obalo. Peljali se bomo v Poreč, zgodovinsko znamenito mesto, ki je bilo naseljeno že pred 6000 leti. Tam bomo stanovali v zelo lepem in skoraj še novem hotelu „Materada“, ki je s svojo lego malo izven mesta najbolj primeren za takšna skupinska potovanja.

Spored:

petek: med 7.–8.30 odhod s Koroške (točne čase in kraje bomo sporočili 10 dni pred odhodom). Med 12. in 13. uro prihod avtobusov v **Poreč**, kjer bo svečan **sprejem v aperitivom in glasbo**. Nato bomo razporedili sobe in se malo okrepčali. Ob 13.30 kosilo; nato vse popoldne prosto za ogled Poreča. Ob 19. uri večerja, nato zabava s plesom.

sobota: bife-zajtrk; ob 9. uri odhod z ladjo proti **Piranu**, med vožnjo pa dosti zabave in petja na ladji. Ob okoli 12. ure prihod v Piran, kjer bomo najprej poskušali kozarec domače kapljice. Do odhoda ladje ob 15. si bomo ogledali Piran in okolico. Po povratku v Poreč nas v hotelu čaka **Gala-večerja**. Ob 20. uri začetek **folklornega sporeda**, nato pa spet **zabava s plesom pozno v noč**.

nedelja: bife-zajtrk; ob 10. uri **nedeljska matineja**, nastopajo razne skupine. Ob 12. uri kosilo, nato odhod domov.

Cena po osebi 1.280 šil.

doplačilo za enoposteljno sobo 250 šil.
otroci do 6 let ne plačajo, če spijo s svojimi starši v isti sobi.

Podrobnejše informacije:

Slovenski vestnik
Tarviserstr. 16, Celovec tel.: 0463/51 43 00 - 40

Prijave:

Cartrans
Paulitschg. 7, Celovec Tel.: 0463/51 26 80 in
vsa Slovenska prosvetna društva
Spremembe programa možne!

Dušica Žarković (Beograd, Jugoslavija) „Marjiana“, 1986, barvni linorez.

Jiří Šalamoun (Praha, Češkoslovaška) „Melanholija“, 1985, barvna litografija.

Klavdij Palčič (Trst, Italija) – „Na položaju“, 1987, sitotisk.

CARTRANS

Reisebüro Gesellschaft m.b.H.
turistična agencija

Paulitschgasse 7
A-9020 Klagenfurt/Celovec
telefon: 0 42 22 - 51 26 80
51 28 25
56 6 49
telex: 042-2787 istit
teletex: 232-3422390 cartran
Bankverbindung / bančna zveza:
Zveza slovenskih zadrug
Celovec / Klagenfurt
(BLZ 39100) Kto: 33456

V deželo Škipetarjev

Letošnje potovanje Zveze koroških partizanov v organizaciji Janeza Weissa je peljalo skupino 33 potnikov v še nepoznano Albanijo. Dr. Tone Jelen, ki se je „odisejade“ udeležil, je za Slovenski vestnik napisal poročilo o tem zanimivem potovanju. Danes nadaljujemo z njegovim poročilom, katerega prvi del ste zagotovo že prebrali v prvi, zaključni del pa boste lahko prebrali v septemski Vestnikovi reviji.

Pokazalo se je, da ne marajo Jugoslavije zaradi Kosova, Sovjetske zveze zaradi revizionizma in socialimperializma, Kitajske pa tudi ne, ker da je tudi zapustila pot čistega komunizma. Z vsemi drugimi državami da so v dobrih odnosih. Očitno pa je bilo, da jim je še najbolj simpatična Francija. Morda zato, ker je Enver Hodža kot plemiški sin študiral v Parizu, kar si je malokdo od Albancev lahko privoščil.

Pa nazaj na našo pot. Po dolini reke Škumbine, ki se vije po globokih zarezah proti kotlini Elbasana in proti Jadrani, smo prispeli v industrijsko mesto Elbasan. Po tej dolini pelje tudi prva albanska železniška proga iz Struge ob Ohridskem jezeru skozi Elbasan in Tirano do Durresa ob morju. Zgradili so jo s pomočjo Jugoslavije, toda boljše, če se tega ne omenja, ker to dejstvo žali nerazrušljivo samozavest Albancev.

V mestu Elbasan, ki leži v široki kotlini ob reki Škumbini, so nas prijazno sprejeli in nam pripravili okusno kosilo. Tu smo spoznali že posebnosti albanske hrane, ki sicer ni razkošna, vendar zelo okusna in redilna. Elbasan je mesto srednje velikosti, je pa važen industrijski center s tekstilnimi tovarnami, papirnico in, kar je najbolj vidno, velikim metalurškim kombinatom. Albanija ima veliko število rudnikov, kjer pridobivajo 23 različnih mineralov za domačo predelavo in za eksport. Najvažnejši sta železo in nikelj, produkcija kroma je baje celo na tretjem mestu za Sovjetsko zvezo in Južno Afriko. Cesta proti Tirani se vije mimo velikega kombinata v strm hrib in doseže po

številnih vijugah nekaj sto metrov visoko slame, od tam pa po grebenu, z leve globok prepad, z desne skale in grmovje, do prelaza Krabe, 1200 m, odkoder polagoma pada v nižje predele, dokler se ne spusti čez položne hribe v ravnino proti Tirani. Nekaj kilometrov pred Tirano se ustavimo na položnem hribu ob velikanskem partizanskem pokopališču. Sredi velikega platoja stoji visok pomnik, lik ženske na visokem postamentu, „Mati Albanija“. V visoko dvignjeni desnici drži lavoriko in zvezdo. Ob pomniku je pokopanih nekaj narodnih herojev, na glavnem pokopališčem polju pa najdeš na stotine imen padlih. Albanija je na začetku druge svetovne vojne štela okrog milijon prebivalcev. V narodnoosvobodilni vojni se je borilo 70.000 moških in žensk. 28.000 jih je padlo. Kakor po drugih državah, so se morali tudi Hodževi partizani boriti proti domačim kolaboracionistom, takozvanim falangistom. Osvoboditev je uspela leta 1944, ne nazadnje s pomočjo jugoslovanske vojske. Toda o tem se danes nočejo več meniti, kajti to bi kršilo njihov ponos.

V Tirano prideš po tej cesti v novo četrt s poslopji visokoškolskih institutov in pa hišami diplomatskih zastopstev, ki se nič ne razlikujejo od tozadevnih stavb v drugih mestih. Morda se pa le vidi razlika v tem, da so prilagojene velikosti mesta, okolici in slogu. Nič ni pretiranega. Proti centru že od daleč vidiš impozantni spomenik največjega narodnega junaka Škenderbega visoko na konju. Pred njim se razprostira obširni trg

revolucije, obkrožen z glavnimi stavbami mesta, z Narodnim muzejem, hotelom „Tirana“, kulturno palačo in stavbo Narodne banke. V hotel „Tirana“ so nas namestili za dve noči. Še dosti nova stavba je urejena okusno in po načrtih za praktično uporabo. Kar nas je presenetilo, so bile sobe. Posebno lepe prešite odeje, ki jih drugod še nisem videl v hotelskih sobah, rezervne odeje in pa copate za kopalnico. Posebnost so bile tkane preproge, ki jih tudi še nisem videl v nobenem hotelu, razen v posebnih apartmajih.

Program je bil tako razporejen, da smo si ogledali Narodni muzej s številnimi oddelki-zgodovino, osvobodilno vojno in pa gospodarski oddelek, kateremu polagajo posebno važnost. Seveda v tem kratkem času ni mogoče videti vsega, moralo je biti opravljeno vse na hitro. Vendar pa smo si lahko ustvarili o gospodarskem napredku in „socialistični strukturi“ gospodarstva precej jasno sliko. Če se vzame v obzir dejstvo, da je bila Albanija do druge svetovne vojne le izkoriščana italijanska kolonija, je treba priznati, da so doslej veliko napredovali. Če omenim samo en primer. Do druge svetovne vojne tam ni bilo električnega toka. Danes je vsa država elektrificirana. Na strehi vsake skromne vaške bajte je drog z električno napeljavo. Zaradi energije za pridobivanje elektrike nimajo skrbi. Po vsej državi so zgradili mnogo elektrarn ob zajezenih rekah, ki tečejo z visokih planin. Posebno so to Beli in Črni Drim, Mat, Škumbin, Seman in Vjose. Ker smo se tako pridno zanimali za vsa področja, smo bili v soboto zvečer še obdarjeni z lepim kulturnim užitkom v Domu kulture. Stalni folklorni ansambel je predvajal albanske narodne pesmi in ples. Najbolj navdušile so narodne noše, ki so izredno pestre in barvite.

(dalje prihodnjič)

Albert Fortell s prijateljico Barbaro Wussow.

Filmska ljubezen preko meje

V Grimščah pri Bledu snemajo televizijski film „Paralele“, ki nastaja v sodelovanju avstrijske in ljubljanske televizije. Vsebina filma je ljubezenska zgodba med Slovenko Majdo in Avstrijcem Aleksandrom, ki ju združijo trgovski posli. Njuna zgodba naj bi gledalcem razkrila različna svetova, dvoje miselnosti, dva gospodarska sistema. Glavni vlogi igrata Olga Kacijan in mladi avstrijski igralec Albert Fortell.

V drugih vlogah nastopajo nam že znani igralci: Bert Sotlar, Lojze Rozman, Matjaž Višnar idr. Scenarij sta napisala Aleksander Marodič in dunajski avtor Michael Scharang, pomagal pa jima je Werner Swossil. Režira Marjan Ciglič.

Zgodba se začne s tem, da je obrat mladega avstrijskega podjetnika Aleksandra v resnih težavah, mladi in razgledani človek pa ima osebne težave s svojim staromodnim očetom. Aleksander je izumitelj posebnega stroja za obdelavo lesa, a na avstrijskem tržišču se ne more uveljaviti. Zato vidi zadnjo možnost v slovenskem podjetju, za katerega bi bil lahko njegov izum zanimiv. Priložnost, ki mu jo Slovenci nudijo, takoj zgrabi, pri tem pa spozna Majdo in se vanjo zaljubi. Majda veruje vanj in v njegov izum, vendar ima tudi sama težave v podjetju. Nazadnje sicer kljub vsemu oba uspeta, a za njuno ljubezen ni srečnega konca...

Albert Fortell, igralec glavnega junaka Aleksandra, je iz igralske družine. V filmu „Paralele“ nastopata tudi nje-

gova starša. Tudi njegova prijateljica Barbara prihaja iz slavne igralske rodbine. Njen oče Klausjürgen je bil najprej cesaričin kurir, zdaj pa je primarij v Schwarzwald-kliniki. Fortell trdi, da mu taka žlahta sploh ni škodovala pri lastni karieri. Kadar ravno ne snema v Evropi, živi v Los Angelesu v Kaliforniji. Tam je ravno igral skupaj s priljubljenim Robertom Wagnerjem in črnim igralcem Sidneyjem Poitierjem. Ob snemanju na Bledu pa je kislo vreme spet vzbudilo v njem željo po sončni Kaliforniji. Preden se bo vrnil tja, mora še v Francijo, kjer bo v nemško-ameriško-francosko-italijanski nadaljevanki igral mladega aristokrata, ki se ne briga za družinske posle in se raje potika po svetu. To je zgodba Briana Clemmense, ki je napisal že tv-uspešnice za Tonyja Curtisa in Rogerja Moora, za Diano Rigg in Patricia McNeeja. Pri snemanju na Bledu se je vsa ekipa odlično počutila, predvsem je Fortella začudilo, da ni bilo nobenih preprirov in nesoglasij. Lepo je slišati, da sodelovanje med ORF-om in RTV-jem tako dobro funkcionira!

Udeleženci izleta Zveze koroških partizanov pred hotelom „Tirana“ v glavnem mestu Albanije.

BREZ POSLA SEM

ANDREJ MOHAR

Da je južna Koroška kar se tiče delovnih mest problemsko področje, priznava celo delavska zbornica. Toda tudi ta je vse do danes skušala prikrivati, da brezposelnost še narašča, ter da tudi nekateri obljubljeni razvojni projekti v bistvu niso uspeli, ker je manjkalo usklajenosti, ker so s pomočjo vladajočega socialnega partnerstva izkoriščali te podpore le podjetniki sami zase, njihovi dozdevni „partnerji“ pa so zgubili delovno mesto. Zamolčevali pa so tudi dejstvo, da postaja število brezposelne mladine vedno večje, da je npr. v okraju Velikovec 40,5% brezposelnih starih manj kot 25 let.

Ta zadnji podatek izkazuje uradna statistika deželne delovne urada za julij tega leta. Sploh kaže statistika porazno sliko: število vseh brezposelnih na Koroškem je že spet naraslo v primerjavi z

julijem lanskega leta, vsega je brez zaposlitve 7483 ljudi, pri tem pa tisti, ki še nikoli niso delali ali gospodinje, ki se želijo zaposliti, niti zajeti niso. To pomeni, da čaka na posel še dosti več ljudi.

Najbolj zaskrbljujoča pa je porast števila brezposelnih na južnem Koroškem. Pri tem postaja najbolj občutljiva brezposelnost med mladino. Medtem ko znaša delež mladih v celotnem številu brezposelnih v Avstriji 29,1 odstotka, pa je ta delež v vseh treh okrajih južne Koroške znatno višji. V okraju Celovec znaša 33 odstotkov, v okraju Beljak 39,6 odstotka, v velikovškem okraju pa kar 40,5 odstotka.

Ob teh številkah se postavlja vprašanje, kako pride do tega. Odgovor je dosti enostaven: deželni in zvezni politiki pa tudi zastopniki raznih zbornic se zbirajo za zaprtimi vrati in tam odločajo o biti ali ne biti raznih podjetij. Tako so zaprli boroveljsko Kestag, tako so križem rok dopustili, da je Leitgeb v Sinči vasi leta 1983 odpustil nad 60 ljudi, pa čeprav je šele malo prej dobil subvencije iz javnih sredstev. Tudi Wild v Velikovcu je odpuščal že leta 1983, nato pobral subvencije, danes pa mora menda že spet odpustiti 56 ljudi, septembra pa naj temu sledi še nadaljnjih štiri-deset.

Seveda bi takih podjetij lahko našli še več – in jih bo še več, kajti tudi pri delovnem uradu ugotavljajo, da je nevarnost za še višjo brezposelnost dana, da tudi zdaj

objavljena statistika niti ne ustreza več dejanskemu stanju. Predvsem v velikovškem okraju je že danes več brezposelnih, saj je Febau Röhrs odpustil 20 ljudi, pa tudi pri Topšportu jih je trenutno polovica brez posla.

Na delovnem uradu napovedujejo še druge težave raznih podjetij, s katerimi pa bi utegnili biti prizadeti predvsem spet mladi, med 15. in 25. letom. Tako se torej tudi s tega vidika ne obeta nič kaj rožnata bodočnost. Celo bati se je, da se bo delež mladih brezposelnih v celotnem številu povzpел še znatno višje, da bo kmalu že vsak drugi brezposeln star manj kot 25 let. Zato bi bil skrajni čas, da se vsaj zastopniki delavskega odredčaja socialnemu partnerstvu in postanejo zares to, kar o sebi trdijo, da so. Potrebna pa bo tudi druga gospodarska politika, saj je razprodaja poddržavljene industrije, subvencijska politika podjetnikom, ki ne zahteva nobenih obveznosti, ipd. dovedla že marsikje v Avstriji do gospodarskega propada celih regij. Ista usoda grozi očitno tudi južni Koroški. Toda prav ta regija bi imela dosti možnosti za razvoj, ena teh pa bi bil gotovo tudi podpis regionalne pogodbe med Koroško in Slovenijo.

Čemu pomoč delovnih uradov?

Naloga delovnih uradov je, da obvestijo mladostnika o vseh možnostih zaposlitve, ter mu pomagajo najti primerno rešitev konkretnega problema. Brez dvoma, nobena pot na katerikoli urad ni lahka, še najmanj pa na delovni urad. Kdo pa rad govori o tem, da je brezposeln? In kdo se tega na nek način ne sramuje, četudi je na cesti brez lastne krivde. Jasno je, da nameščenci delovnega urada niso čudodelniki, vendar skušajo vsakomu nekako pomagati, zato ni treba takoj „vreči puške v koruzo“, če je prvi poskus neuspešen. Potrebna je potrpežljivost in

rešitev se najde. V slučaju, da si brez dela, bodo našli primerno rešitev tudi zate. Če ne morejo takoj posredovati primernega dela, pa morda lahko posredujejo kakšno podporo in pot do urada ni bila zastoj.

Na tej strani najdeš prispevek o brezposelnosti na južnem Koroškem, ki se močno zaostruje, saj je več podjetij množično odpustilo svoje delavce. Najdeš pa tudi naslove delovnih uradov na južnem Koroškem: v Velikovcu, Celovcu in Beljaku. Za vsakogar je vedno pristojen urad političnega okraja, v katerem živi.

Brezposelni mladinci v okraju Celovec

	skupno	15-19 let	19-25 let
moških	362	50	312
ženskih	459	82	377
skupno	821	132	689

V primerjavi z julijem 1986: + 8 ljudi ali 4,9 %.
V primerjavi z junijem 1987: + 42 ljudi ali 5,4 %.

Brezposelni mladinci v okraju Beljak

	skupno	15-19 let	19-25 let
moških	165	11	154
ženskih	261	54	207
skupno	426	65	361

V primerjavi z julijem 1986: + 99 ljudi ali 30,3 %.
V primerjavi z junijem 1987: + 37 ljudi ali 9,5 %.

Brezposelni mladinci v okraju Velikovec

	skupno	15-19 let	19-25 let
moških	130	10	120
ženskih	162	34	128
skupno	292	44	248

V primerjavi z julijem 1986: + 74 ljudi ali 34,0 %.
V primerjavi z junijem 1987: + 48 ljudi ali 19,7 %.

Naslovi delovnih uradov na južnem Koroškem

Delovni urad Velikovec:
Herzog-Bernhard-Platz 5,
tel.: 04232/2424-0
Hauptplatz 2;
tel.: 04232/3046-0

Delovni urad Celovec:
Kumpfgasse 25
tel.: 042222/54545-0

Delovni urad Beljak:
Meister-Friedrich-Str. 3
tel.: 04242/28541-0

V osrčju Julijskih Alp, v odročnih dolinah Trente in Bohinja, je pred stoletji nastala pravljica o Zlatorogu, o skrivnostnem belem divjem kozlu z zlatimi rogmi, ki je imel visoko v gorah čudežni vrt, obenem pa je bil varuh neznankega skritega zaklada, katerega se je hotel polastiti človek, vendar ni računal z njegovo čudežno močjo.

V raju kozla z zlatimi rogovi

IVAN P. LUKAN

V sveti jezi je Zlatorog najprej pogubil pohlepnega lovca, nato pa razdeljal svoj gorski paradiz in zavselej izginil. Njegov zaklad je ostal zakrit v gorah. – Skoraj gotovo je zamislil o ustanovitvi Triglavskega narodnega parka botrovala tudi skrita želja po obnovitvi izgubljenega Zlatorogovega raja pod Triglavom.

Današnji Triglavski narodni park, uzakonjen leta 1981 obsega 84.805 hektarjev, njegovo ozemlje pa je razdeljeno na osrednje (54.220 hektarjev) in robno območje (30.585 hektarjev), leži pa v treh slovenskih občinah: Jesenice, Radovljica in Tolmin.

S proglasitvijo Triglavskega narodnega parka so bili zaključeni dolgoletni napor za zaščito najlepših alpskih prostorov Slovenije. Varovanje naravnih znamenitosti narodnega parka je odsev visoke stopnje človekove kulturne zavesti; varovanje spomenikov in pomnikov človekovega ustvarjanja na območju tega parka in v njegovi okolici pa pomeni zaščito slovenskega kulturnega izročila, ohranjanje in razvijanje zgodovinskega spomina o domovini pod Triglavom.

Glavno vlogo izvršuje pri tem predvsem uprava Triglavskega narodnega parka na Bledu pod vodstvom direktorja Ivana Fabiana, ter

njegovi namestniki Jule Črv in Malden Berginc. Za prostorsko urejanje je pristojen Janez Bizjak, gozdni inženir pa je Miha Marenče. Na terenu je stalno zaposlenih 14 naravovarstvenikov. Finančni proračun Triglavskega narodnega parka nosijo SR Slovenija (60 odstotkov) ter občine Tolmin, Radovljica in Jesenice.

Če se hočete podrobneje informirati o Triglavskem parku, je vam na razpolago vodnik v slovenščini, nemščini in angleščini. Informacije dobite pri upravi Triglavskega narodnega parka, Kidričeva 2, 64260 Bled in pri Slovenskem vestniku, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec.

Nekatere endemične rastlinske vrste južnih Alp

Zoisova zvončica (*Campula zoysii*)

Ozkolistna preobjeda (*Aconitum angustifolium*)

Traunfellnerjeva zlatica (*Ranunculus traunfellneri*)

Julijski mak (*Papaver julicum*)

Rožnordeči dežen (*Heracleum siifolium*)

Dlakava popokoresa (*Moehringia villosa*)

Julijski ušivec (*Pedicularis julica*)

Dvobarvni glavinec (*Centaurea dichroantha*)

Haynaldijev glavinec (*Centaurea haynaldii*)

Mlahava bilnica (*Festuca laxa*)

Alpski kozorogi (*Capra hircus ibex*) pred Triglavom, po katerem nosi park ime.

Med endemične rastlinske vrste južnih apneniških Alp šteje tudi Kranjska lilija (*Lilium carniolicum*).

Poleg redkih rastlin najdemo v Triglavskem narodnem parku tudi vrsto redkih živali, kot je to alpski kozliček (*Rosalia alpina*) ali črni močerad (*Salamandra atra*).

Najvažnejši podatki o Triglavskem narodnem parku

Nadmorska višina: najnižja točka 200 m (reka Tolminka), najvišja točka 2864 (vrh Triglava);

Površina: 84805 ha (4% površine Slovenije) največji narodni park v Jugoslaviji;

Mednarodni mejni prehodi: iz Italije: Rateče, Predel, Učēja (samo podnevi), Robič iz Avstrije: Korensko sedlo, (železnica), Ljubelj;

Turistična središča v parku in ob meji parka: Bovec, Bohinj, Bled, Kranjska gora;

Turistični uradi: Bovec, Kobarid, Tolmin, Most na Soči, Rateče, Kranjska gora, Mojstrana, Martuljek, Jesenice, Radovljica, Bled, Bohinjska Bistrica, Bohinjsko jezero (Ribčev laz, hotel Zlatorog);

Avtokampi: Šobec (Lesce), Bohinjsko jezero, Trenta, Soča, Bovec, Martuljek, Kranjska gora;

Muzejske zbirke in vrtovi: Trentarski muzej, Stara Fužina, Alpinum Juliana v Trenti.

Vedenje v parku

Obiskovalcem Triglavskega narodnega parka pa še posebno polagamo na srec: vrednote narodnega parka so namenjene ljudem. Občudujmo in uživajmo jih, hkrati pa ne storimo ničesar, kar bi oviralo druge, da bi jih občudovali in uživali.

Planina Javornik na Pokljuki v Triglavskem narodnem parku.

– kvalifikacije za olimpijske igre; 19.30 Dnevnik; 20.00 Festivali v Dubrovniku; 20.05 Glasbi večer.

4.30 Poročila; 4.50 Dnevni koledar; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.30 Instrumenti se vrstijo; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 11.00 Poročila; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Mehurčki; 14.45 Popoldanski mozaik; 16.00 Vrtljak želja; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 20.00 Koncert za besedo – Zla sreča; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Jazz za vse; 24.00 Poročila; 0.05 Nočni program.

ribica – otroška serija; – Tivat; 18.30 Risanka; 19.00 Koledar; 19.10 Narodna glasba; 20.00 Instrumentarni večer; 22.15

4.30 Poročila; 5.30 Prva jutranja kronika; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.30 Koncert za mlade poslušalce; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 11.05 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 16.00 Vrtljak želja; 18.30 Zborovska glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nočno; 24.00 Poročila; 0.05 Nočni program.

ka oddaja; 18.00 Tito o 30. letnici; 18.40 Števanje; 19.00 Domači ansambli – 30. letnica; 20.00 Dnevnik; 20.00 Poročila; 20.55 Ameriški film; 22.50 En

4.30 Poročila; 5.50 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dober dan z...; 8.35 Mladina poje; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 11.05 Labodje jezero; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 18.15 Gremo v kino; 19.35 Lahko noč, otroci; 20.00 Mladi mostovi; 20.30 Slovencem po svetu; 23.05 Literarni nočno; 24.00 Poročila; 0.05 Nočni program.

skih – mladinski češko-slovenski; 15.55 Koncert; 17.25 Rim – SP v glasbeni večer; 22.30 Športna sobota; 23.35

4.30 Poročila; 5.10 Mikrofon na vasi; 7.25 Dobro jutro, otroci; 8.05 Pionirski tednik; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Sobotna matineja – Radijski portret; 11.05 Naši znanstveniki pred mikrofonom; 11.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.05 Glasbena panorama; 15.55 Zabavna glasba; 16.30 S poti po Jugoslaviji; 17.00 Zunanje-politični magazin; 18.30 S knjižnega trga; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 20.00 Radio na dopustu; 24.00 Poročila; 0.05 Nočni program.

15 Poljudnoznanstveni; 21.10 Dokumentarna oddaja;

5.00 Poročila; 6.15 Danes je nedelja; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Veseli tobogan; 9.05 Se pomnite, tovariši?; 10.05 Promenadni koncert; 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.00 Na današnji dan; 13.20–14.15 Za naše kmetovalce; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Nedeljska reportaža; 18.00 Zabavna radijska igra; 19.35 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasba za prijeten konec tedna; 23.05 Literarni nočno; 24.00 Poročila; 0.05 Nočni program.

00 Argumenti – zunanji; 21.10 Dokumentarna oddaja; 22.25 Znanost.

4.30 Poročila; 5.00 Lojtrca domačih; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Glasbena lepiljenka; 8.25 Počitniško popotovanje od strani do strani; 8.40 Pesnice na potepu; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 11.05 Izbrali smo...; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.40 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci; 20.30 Vedre note; 22.30 Zimzelene melodije; 24.00 Poročila; 0.05 Nočni program.

00 Tehnike likovnega; 20.40 Zrebanje; 21.00 Narodna

4.30 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.30 Radijska šola za srednjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 11.05 Nenavadni pogovori; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.30 Od melodije do melodije; 14.35 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.00 Sotočja; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Radijska igra; 22.00 Poročila – Našim po svetu; 22.30 Slovenski pevci zabavne glasbe; 24.00 Poročila; 0.05 Nočni program.

ZA NAŠE OTROKE

Kljukčeve lutke

Sreda, TV LJ 1, 18.40 – Otroci imajo radi živali, saj imajo mnogi doma zlato ribico, hrčka, morskega prašička ali celo psa. Kje in kako je Kljukec dobil živali za svoj živalski vrt, bo mladim gledalcem povedala prva oddaja lutkovne serije „Kljukčeve dogodivščine“ Naceta Simončiča. Zato vsi v Kljukčev živalski vrt!

Gershwin na Broadwayju

Sobota, TV A 1, 20.15 – Šansonetka Marlene Charell, črnc z Bavarske Ron Williams (slika), angleška pevka Catherine Swanson in drugi znani umetniki bodo predstavili glasbo ameriškega skladatelja Geoga Gershwina.

Gala večer pod geslom „Od Broadwaya do Hollywooda“ je skoreografiral Janez Samec, povezuje pa Peer Augustinski.

Piki piše pismo nova nanizanka

Sreda, TV LJ 1, 18.50 – „Moj prijatelj Piki Jakob“, je mladinska povest Kajetana Koviča, ki se je kaj kmalu priljubila mladim bralcem. Po njej je avtor napisal scenarij za televizijsko nadaljevanje. V prvi zgodbi „Piki piše pismo“ bomo spoznali junaka nove nanizanke, njegove starše in seveda njegove medvedke, ki imajo nad vse pomembno vlogo. Starši, obrnite gumb na Ljubljano in ponudite otrokom prijetno oddajo!

Sandročkova

Nedelja, TV A 1, 20.15 – 30. avgusta 1937 je umrla gledališka in filmska igralka Adele Sandroček. Film prikazuje njene življenjske postaje, sledi viškom in padcem njene kariere, popestren pa je s številnimi filmskimi izvirki. Dokumentacija je pripravila Jutta Ahlemann, ki si je v pripravi za to dokumentacijo po lastnih izjavah ogledala skoraj 100 filmov in tudi mnogo drugih arhivskih dokumentov.

„Gledališke predstave“: Anima

Nedelja, TV A 1, 21.00 – Pojem „anima“ (duša) je star kot misleče človeštvo. Opisuje pa prav tisto, kar človeka šele naredi, česar pa kljub temu ni mogoče točno opredeliti. Pa naj komu še toliko „pihajo“ nanjo, si jo kdo še s kako malenkostjo priveže, ali pa jo morda komu prisodimo kot dobro, ali pa jo nekateri smatrajo za neumrljivo – gledališka predstava o „duši“ pač nima jasno izpostavljene glavne osebe. To bi bil lahko vsak, saj neke vrste dušo ima vsak človek. Igra ansambel dunajskega Serapions-teatra.

Ideje za smeh

Kako se vam je zdel letošnji novoletni spored ljubljanske televizije? Če niste bili zadovoljni, hitro primite za pero in si sami nekaj izmislite!

Uredništvo zabavnega programa slovenske televizije se je odločilo, da pri oblikovanju naslednjega novoletnega sporeda povabi k sodelovanju vse, ki imajo dobre zamisli. Tedniki: Stop, 7 D in Nedeljski dnevnik bodo najboljše tri predloge nagradili s po 200.000, 150.000 in 100.000 dinarjev, RTV Ljubljana pa bo odkupila vse zamisli, za katere bo presodila, da jih je možno programsko dobro uresničiti. Predvsem iščejo ideje za razvedrilno oddajo, ki naj bi trajala 30 do 40 minut. To mislijo uvrstiti v spored novoletnih prazničnih dni. Morda bomo videli tudi vaš prispevek, saj bi bilo zanimivo videti nekaj vedrega iz našega zamejskega prostora.

Naročite in širite Slovenski vestnik!

Spoštovana bralka, spoštovani bralec Slovenskega vestnika! V roki imate novo, sodobno številko novega Slovenskega vestnika. Upamo, da vam bo nova oblika, vsebina, novi, bolj ročni format in še marsikaj drugega ugajalo. Z novo koncepcijo hoče Slovenski vestnik pridobiti še več naročnikov. Če se niste člani velike družine bralcev SV, potem izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: Slovenski vestnik, Tarviser Straža 16, 9020 Celovec/Klagenfurt. Prvi mesec dobite novi Slovenski vestnik brezplačno!

TV-KRITIKA

Če je minil čar...
Dr. Franci Zwitter ml.

Haiderjeva retorična spretnost je zapeljiva samo v prvem trenutku; če je minil čar njegovih samozavestnih izjav, ki se zdijo na prvi pogled pravilne, ker so plitve, ostaja od njegovih tez samo še en vtis: da so v najboljšem primeru polresnične, vedno demagoške.

V zadnjem televizijskem pogovoru z ORF-

urednikom Rablom je pogovor nanesel tudi na avstrijsko zgodovino in premagovanje njene rjave preteklosti v zvezi z bodočo petdesetletnico priključitve Avstrije k nacistični Nemčiji.

Haiderjeva ocena takratnih dogodkov se je prvi hip zdela korektna, deloma se je celo ujemala s spoznanji najnovejšega avstrijskega zgodovinskega pisarja, ki trdi, da so bila marca 1938 tla za nacistični preobrat v Avstriji že pripravljena. S tem v zvezi je obsojal klerofašistično diktaturo, citiral kardinala Innitzerja, poklical za pričo socialdemokrata Rennerja, ki sta oba

pozdravila priključitev in iz teh dejstev sklepal, da so takratni (ilegalni) avstrijski nacisti s pomočjo Hitlerjeve vojske samo izvršili, kar je želela večina avstrijskega prebivalstva, česar pa zastopniki drugih takratnih strank niso hoteli izpeljati.

„Anschluss“ sam pa je imenoval dobesedno „epizodo“ v avstrijski zgodovini. O okusnosti take označbe – ta „epizoda“ je skoraj docela uničila židovsko prebivalstvo v Avstriji in stala pol milijona človeških žrtev – naj tu ne bo govora.

Bivšemu asistentu na inštitutu za pravno zgodovino pa naj bo v spominsko knjigo zapisa-

no: Dollfussova in pozneje Schuschniggova klerofašistična diktatura je z razbitjem organiziranega delavskega gibanja sicer nedvomno pripravila pot nacistični agresiji, velenjska tradicija avstrijske socialne demokracije ji je v usodnih trenutkih prav gotovo zameglila pogled na najhujšega svojega in sovražnika avstrijske suverenosti – grobokopi prve avstrijske republike in morilci njenih najboljših sinov in hčera pa so izhajali prav iz teh vrst, ki so se po končani moriji v tisočletnem rajhu na novo organizirali prvotno v VDU in v tradicionalni naslednici, današnji FPÖ!

ki vestnik“ in prosim, na naslednji naslov:

8000 dinarjev – za Jugoslovan račun in položnico.

um	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
etrka 3. obote 3.	Modestov dom v Celovcu	DNEVI PETJA ZA MOŠKE Vabljeni so: člani moških zborov, moški pevci mešanih zborov, zborovodje in drugi; Glasbeni strokovnjaki bodo predvajali zborovsko literaturo: – muzikal „Hair“ – dipl. kapelnik mag. Heimo Smola iz Gradca, – izbrana zborovska literatura iz treh stoletij, prof. Lojze Lebič iz Ljubljane, – koroške ljudske pesmi iz Podjune in Zilje – prof. Joško Kovačič. Za glasovne vaje posameznih pevcev bodo skrbeli: Rosemarie Schmid (profesorica na graški glasbeni akademiji), Sabira Hajdarović (iz Kranja) in Janez Kampuš (profesor za solo petje na konzervatoriju v Celovcu). Prijave sprejemata: KKZ tel.: 51 25 28 - 24 in SPZ tel.: 51 43 00 - 20/21 Cena: 50 šil. na dan ter prehrana (polni penzion 200 šil.)	Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza

ota 3., 9.00	Pri Joklnu	REDNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA SLOVENSKIH PISATELJEV V AVSTRIJI	DSPA

elja i.	Svinška planina	OBISK SPOMENIKOV IN PARTIZANSKIH KRAJEV NA SVINŠKI PLANINI Zbiramo se ob 9.30 pri glavni pošti in delovnem uradu v Velikovcu. Od tam z osebnimi avtomobili preko Djekš po Svinški planini na Lammingeralm. Tam pričevanje o partizanskem gibanju. Vrnitev ob ca. 16.00 preko Pustrice v Velikovec.	Zveza koroških partizanov

elja i. 0	Drabosnjakov dom v Zgornji vasi pri Kostanjah	PIKA POKA POD GORO Prireditelj vabi skupine koscev in mlatičev iz Roža, Podjune ter Zilje, ki se znajo žeti, spravljati snope in mlatiti. Uporabljali bomo orodje, ki je bilo prej običajno. Namen je prikazati delo naših prednikov.	Slovensko prosvetno društvo na Kostanjah

elja i. 0	pri Jerebu na Obirskem	TEKMA KOSCEV Med tekmo kulturni program. V primeru slabega vremena bo tekma 13. sept. 1987.	Alpski klub Obir

k 0	Katoliški dom prosvete v Tinjah	KJER NEMCI IN LUŽIŠKI SRBI SKUPAJ ŽIVIJO; predava: kanonik Martin Salowsky, Chrošcice, NDR	Tinje

ota i. 0	pri Šoštarju v Globasnici	GLOBAŠKO ŽEGNANJE s plesom Igrajo ansambel Gorenjci.	Globaški puebi

elja i. 0	pod farno lipo (po pranganju) Pri Šteklju ob 20.30	GLOBAŠKO ŽEGNANJE Igrajo Fantje treh vasi. KONCERT GLOBAŠKIH ZBOROV gostuje Sentlpiški kvintet. Po koncertu igrajo „Original Diexer Edelweiß-Trio“.	Globaški puebi

RAZSTAVE

	Posojilnica Bilčovs	OTVORITEV RAZSTAVE DEL SIMONA VERATSCHNIGA	Galerija BI

9.	Tinje	RAZSTAVA DEL PROF. DR. JOAHIMA BREYERJA – oljne slike, risbe in monotipije	Katoliški dom prosvete Tinje

edeljek 0	Katoliški dom prosvete v Tinjah	OTVORITEV RAZSTAVE DEL JOŽEFA STRAŽARJA	Tinje

0.9.	Felshof Sekull v Dholic	RAZSTAVA DEL DRAGA DRUŠKOVIČA	

k i. 0	Kulturna taberna Pri Joklnu	ODPRTE RAZSTAVE – INŠTALACIJE: „PRISOTNOST AFORIČNEGA PROSTORA“ Jožeta Boschitza	Kulturno društvo „Pri Joklnu“

ota i. 0	Galerija Rožek	ODPRTE RAZSTAVE DEL GUSTAVA JANUŠA nova dela; Horst Ogris govori ob odprtju, Gustav Januš bere svoje pesmi. Razstava bo odprta do 20. septembra od 15.00 do 18.00	Galerija Rožek

OBİŠČITE V SLOVENIJI

0.9.	Moderna galerija Ljubljana	17. MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE	

k i. 0	Osnovna šola v Vuzenici	KOROŠKI VEČER ob likovni koloniji otrok s Koroške	

ota i. 0	Ljubečna pri Škofji vasi blizu Celja	POLFINALE ZLATE HARMONIKE	Prosvetno društvo Frankolovo

elja i. 0	Ljubečna pri Škofji vasi blizu Celja	FINALE ZLATE HARMONIKE Tekmovanje harmonikarjev z diatoničnimi harmonikami. Na desetih predtekmovanjih je nastopilo preko 300 harmonikarjev iz Slovenije, Avstrije, Italije in Madžarske.	KUD Ljubečna

rezplačno objavljane terminov!

Ker izhaja Slovenski vestnik odslej dalje ob sredah, opozarjamo vse
ištvenike, naj nam termine kulturnih prireditev sporočijo najkasneje
petka pred izidom časopisa.

Uredništvo

Koroški partizanski pevski zbor

Obveščamo vse pevke in pevce KPPZ, da začnemo s svojimi rednimi
ami 15. septembra ob 20. uri v Mladinskem domu SŠD.
Vabimo in naprošamo, da se zopet polnoštevno in zanesljivo udeležujejo
provskih vaj, da bo le-ta tudi v bodoče izvrševal svoje veliko poslanstvo ter
il partizansko, delavsko, narodno in uporniško pesem vseh zatiranih v sve-

iskreno pa vabimo tudi vse tiste pevke in pevce, ki dosedaj še niso sodelo-
i v zboru, da se priključijo partizanskemu zboru kot redni člani – pevci.

Odbor

Dan glasbenikov v Velikovcu

V soboto, 3. septembra 1987 ob 9 uri se
začne v Novem gradu v Velikovcu 3.
srečanje glasbenikov iz Avstrije, Sloveni-
je, Južne Tirolske in Bavarske. Na spo-
redu je tudi tekmovanje v igranju z dia-
tonično harmoniko. Na srečanje vabijo:
ORF-Radio Koroška, ARBO – oddelek

Velikovec in kulturni referat mestne
občine Velikovec.

Prijave so možne do 7. septembra na
naslov: ARBO-Ortsklub Völkermarkt/
Velikovec, Hauptplatz 8/I, 9100. Tel.:
04232/3111.

Uspela veselica

Občinski odbor-
nik EL v Bilčovsu,
Miha Einspieler,
je pri Korenu
pozdravil številne
goste, ki so
plesali in se
zabavali do
jutranjih ur. Višek
poletne veselice
je bilo žrebanje.
Drugo nagrado
je zadel Lipi
Ogris-Martič (na
sliki levo). Največ
sreče pa je imel
Gusti Zablatnik,
ki bo šel z Vestni-
kom in Cartran-
som na morje.

Vzpon na Triglavski vrh

Društveniki SPD „Do-
brač“ in nekaj sosedov so
začetek preteklega tedna
napravili izlet v Julijske
Alpe, predvsem seveda z
namenom povzpeti se na
sam Triglav. Petnajst se
jih je tako zbralo, od tega
tretjina dobrih petdeset-
letnikov, dva celo že
preko 60; kar dve tretjini
pa sta ta podvig podzveli
prvič. Za vodiča se je
skupini na Bledu pridru-
žil dobri prijatelj in znani
slovenski alpinist in
upravnik Triglavskega
narodnega parka, Janez
Bizjak, ki je v sploh znan
na Koroškem po njego-
vih zanimivih dia-preda-
vanjih.

Polni pričakovanj so
„alpinisti“ na Pokljuki
zapustili vozila, si oprtali
nahrbtnike in vzeli pot
pod noge, proti Vodni-
kovi koči 1815 metrov
visoko. Po kratkem pre-
dahu so nadaljevali
pohod proti Triglav-
skemu domu na višini
2515 metrov. Po kratkem
premoru je naslednji hip
že čakal mogočen Tri-
glav, čigar čar te onam-
lja, te vabi, izziva. Četve-
rica podleže kicu in se
poda na vrh.

Ob veselem razpolože-
nju in ob pesmi hitro
minejo urice – počitek.

Še pred sončnim vzhod-
dom so vsi spet na nogah.
Še zadnje priprave, še ta
in oni, nekam zaskrbljeni
pogled v strmo skalovje.
Vzpon je strm, z vsakim
korakom se večja prepad,
stopnice vsekane v skalo
so zglajene od tisočih
nog, ki jih prehodijo,
klini držijo. Še preden se
dodobra zaveš, si na
Malem Triglavu 2725
metra, od tem še malo
„sprehoda“, proti koncu
malo vzpona in že si ga
osvojil, kralja Julijcev.

Triglav s svojimi 2864
metri je zares pravi sim-
bol slovenskega naroda
(Vse je vihar razdjal,
narod pa zmiraj stal...)

in zato romajo skupina za
skupino na ta vrh, ki
pogled z njega stotero
poplača ves trud. Tudi
med skupino je sama
radost in naravnost; pre-
srečen je Pajovcev oče,
Franc Wutti s svojimi 64
leti – uresničil se mu je,
več ko tridesetletni sen in
solznih oči ogleduje očar-
ljivi gorski svet, ki se veli-
častno dviga iz bele,
meglene odeje, pokriva-
joč dolino. Tam s severa
pozdravlja domača Jepa,
Osojščiča, Dobrač, z
zapada Mangart, Jalo-
vec, Montaž...

Ni manjkalo naporov
in znoj je tekel v potokih.
A spomin na ta izlet bo
vsem ostal nepozaben.

F. Č.

Veratschnig v BI

V galeriji BI v prostorih bilčovske posojilnice so v
petek zvečer odprli razstavo del slikarja Simona
Veratschniga. Na otvoritvi je prevajalec Peter Kers-
che predstavil nekaj svoje literature in tako dokumen-
tiral povezanost med besedno in likovno umetnostjo.

Simon Veratschnig razstavlja v Bilčovsu v glavnem
akvarele, obiskovalci gelerije si lahko ogledajo tudi
miniaturene slike. Veratschnig, ki se je rodil v Šmarjeti
v Rožu, zdaj pa živi v Celovcu, slika predvsem pokraj-
no, pri tem pa so mu posebno pri srcu polja in hribi
Roža.

Modna dežela Koroška

„Modna dežela Koroška“ je kot razstavljalca v hali 12 celovškega sejma tudi letos razpisala natečaj za najbolj privlačno kolekcijo oblačil. Tekstilni obrati in kreativna podjetja so se udeležili natečaja, a nagrado v obliki zlate naramnice in 10.000 šilingov je dobila strokovna šola za modo in tekstilno tehniko (HBLA) v Celovcu. Dijakinje (slika) so svoje, sicer svojevrsne, a zato nič manj uspele, kreacije same predstavile žiriji in navdušeni sejemski publiki. Nagrada je prišla torej v prave roke, saj so učitelji te šole znani po strokovnih prizadevanjih.

Dan koroškega obrtništva

MIHA PASTERK

Turizem je za Koroško vsekakor pomemben, prikrajšane pa se čutijo obrtniki. Tako je bilo na dnevu koroškega obrtništva v okviru celovškega sejma rečeno, da naj se pomena turizma sicer ne podcenjuje, vendar se ob tem pozablja na obrtništvo.

Na Koroškem namreč to zajema trenutno okoli 6.500 obratov, povprečno število

zaposlenih pa niha med 28.500 (januarja) in 38.600 (julija). V zadnjih letih znatno narašča število zaposlenih v posameznih obratih, ki povprečno zaposlujejo 20 oseb, nekateri več, drugi manj.

Povsem različen je bil razvoj obrtniških strok, kar je neposredno povezano s povpraševanjem in potrebo ljudi. Medtem, ko so močno naza-

dovali čevljarji in krojači, je vidno napredovalo področje elektronike. Nastal pa je problem zaradi pomanjkanja strokovnih delavcev. Le-ta se bo v naslednjih letih še zaostril. Vendar so referenti na dnevu koroškega obrtništva nakazali tudi nove perspektive za uspešen razvoj, prav tako vidijo referenti pot do uspeha v samoodgovornosti, pogumu za soudeležbo in v prevzemanju lastnega rizika.

Nad 230.000 obiskovalcev!

54. celovski sejem je obiskalo 232.122 ljudi, kar je za dva odstotka manj kot lani. Kljub temu so se izpolnila vsa pričakovanja organizatorjev, uresničil pa se je tudi novi sejemski koncept, če izhajamo iz tega, da sta letos prvič deljena potrošniški sejem in lesni sejem. Mednarodni lesni sejem bo od 9. do 13. septembra, razstavljal pa bo okoli 300 podjetij. Ker se je na letošnjem sejmu vnela diskusija, kateri obiskovalni čas je za obiskovalce najbolj primeren, so organizatorji napravili reprezentativno anketo in ugotovili, da bi bilo na željo razstavljalcev potrebnih kar 29 različnih variant.

Plesale so za „Radensko“

Najbolj vroči dan letošnjega sejma je bila čisto gotovo sreda. Obiskovalci pa se niso potili samo zaradi lepega vremena. Predvsem moškim je postalo „vroče“ pred restavracijo jugoslovanskih specialitet, ki jo vodi Milena Breznik. Tri plesalke (slika) so tam namreč zaplesale ognjevit jazz-dance, da bi opozarjale mimoidoče na zdravilno moč mineralne vode s tremi srci. Gledalcem so se kar sline cedile in bili so veseli, ko so dekleta po plesu stopila med nje in jim ponudila požirek hladne Radenske. Poleg tega pa so sejemski obiskovalci še zvedeli, da Radensko visoko cenijo v 27 državah po celem svetu, da iz kraljevega vrelca v Radencih že sto let teče ta zdrava vodica in da imajo tam tudi zdravilišče.

TRIBUNA BRALCEV

V pomislek

Slovenska tednika izhajata po novem na začetku odnosno sredi tedna, kar ima menda gotove prednosti, smo slišali. Nikakor pa to ne bo veljalo za poročila in novice iz našega podeželja. Naše lokalne kulturne in druge prireditve so običajno načrtovane za konec tedna (torej: petek, soboto, nedeljo!); dopisi o teh gredo v ponedeljek na pošto in so v torek v uredništvu. Objava sledi po novem šele teden dni kasneje in to sproži vprašanje, v koliko so te krajevne „novice“ še aktualne, če dospejo do bralca šele 10 do 14 dni po dogajanju. Mar le ni sprememba izhajanja naših tednikov malo ponesrečena?

Zanima me mnenje še drugih bralcev, zato korajžno z besedo na dan!

Franc Černut
Loče

Slovenski vestnik je važnost krajevnih novic pri odločitvi o izhajanju lista popolnoma upošteval. Če se je drugi slovenski tednik v nepremišljeni akciji odločil za drugi termin izhajanja, je to problem tistega lista. Slovenski vestnik bo namreč vse prireditve na podeželju aktualno pokrival in tako izpolnil svojo dolžnost glede pravočasnega poročanja!

Uredništvo

Želimo srečno in uspešno pot

Prenovljenemu Slovenskemu vestniku želimo srečno in uspešno pot, predvsem pa, da bi bil resnično tribuna v celotnem prostoru kjer živimo Slovenci. Bodisi onstran pa tudi na tej strani meje. Tistim, ki ste skovali njegovo novo podobo iskreno izrekamo čestitke z željo, da bi se uresničili cilji, ki sta jih novi številki na pot zapisala tovariša Wieser in Lukan.

Ker smo prepričani, da vam bo to, z vam lastno vztrajnostjo in trdnostjo uspelo, se v najskromnejše priznanje naročamo na Slovenski vestnik.

Občinska
konferenca SZDL
Nova Gorica

Zakaj takšno odiranje dijakov?

Sem mati absolventa Slovenske gimnazije in se oglašam zaradi maturitetnega potovanja.

Osem let je hitro minilo, doživela sem precej razočaranj, krona vsega pa je skorajšnje potovanje po Jugoslaviji.

Kolikor je znano, se dobiček, ki ga dijaki dobijo – prislužijo na gimnazijskem plesu, porabi za vožnjo potovanja. V tem primeru ga opravi podjetje Sienčnik. Maturanti so gostje Republiškega sekretariata za vzgojo, izobraževanje ter telesno kulturo SRS. Sekretariat financira in organizira vso pot, vsa prenočišča, prehrano ter vse ogleda.

Ne razumem, zakaj morajo dijaki doplačati še 3000 šilingov. Sin je govoril o 500 šilingih. Nobenega pojasnila ni v prilogi. Ali je vožnja s Sienčnikovim avtobusom res tako draga?

Vprašam se: Zakaj takšno odiranje dijakov oziroma njihovih staršev?

Seveda bom plačala teh 3000 šilingov, ko pa ne morem sina prikrajšati za ta izlet, ki je brezplačen. Vsa leta sem prikrivala težko življenje, kako, da ne bi še enkrat stisnila zobe, čeprav bi se za ta denar lahko prvič peljala na dopust.

Ne znam in nočem jamrati, sem pa proti vsaki krivici!

ogorčena mati
(naslov je uredništvu znan)

Tudi jaz čestitam!

Dragi tovariši iz uredništva Slovenskega vestnika!

Naj vam najprej tudi jaz čestitam k novi preobliki lista in njegovi obogatitvi vsebinski. Prav tako pozdravjam one – tudi iz Kleine Zeitung-a – ki so vas pozdravili in opazno čestitali.

Dosegli ste velik korak naprej!

Ivan Jan
Kranj/Slovenija

SLOVENSKA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Antologije

Antologija ameriške poezije 20. stoletja

Lj.: Cankarjeva založba – 541 str. (Zbirka Bela krizantema)

Katalonska lirika XX. stoletja

je ena najpomembnejših v neolatinskih jezikih – Lj.: Cankarjeva založba – 177 str. – (Zbirka Bela krizantema)

Pesmi dolenjske dežele

Novo mesto: Dolenjski list – 414 str. (Dolenjska knjiga).

Sla po soncu

antologija poezije Albancev v Jugoslaviji – Lj.: Cankarjeva založba – 390 str. (Zbirka Bela krizantema).

Slovenska beseda na Koroškem – Das slowenische Wort in Kärnten

pismenstvo in slovstvo od začetkov do danes – Wien: Österreichischer Bundesverlag – 647 str.: ilustr.

Slovenske rudarske pesmi

pisni in ustni viri – Trbovlje: Zveza kulturnih organizacij Trbovlje – 414 str.

Slovensko pesništvo upora partizanske 1941–1945

Lj.: Mladinska knjiga: Partizanska knjiga – 566 str.: ilustr.

SSK ima svoje prostore v Mladinskem domu, Mikschallee 4. Posluje pa ob ponedeljkih in torkih od 10. do 18. ure, ob sredah, četrtnih in petkih pa od 8. do 16. ure.

DEVIZE / VALUTE

Devizni tečaji 24. 8. 1987

	Nakup	Prodaja
din	1.60	1.80
us \$	12.776	12.876
can \$	9.65	9.75
angl. £	20.76	21.02
irl	18.66	18.92
sfr	850.30	852.70
bfr	33.76	33.96
ff	209.51	211.39
hfl	621.96	624.84
dm	701.83	704.67
lit	0.963	0.981
dkr	182.00	183.40
nkr	190.72	192.18
skr	199.89	201.91
fmk	288.40	290.80
esc	8.79	9.15
ptas	10.40	10.56
yen	8.96	8.99

Valutni tečaji 24. 8. 1987

din	1.45	1.75
us \$	12.50	13.10
can \$	9.35	9.95
angl. £	20.25	21.45
irl	18.25	19.45
sfr	840.00	860.00
bfr	32.95	34.15
ff	205.00	215.00
hfl	614.50	630.50
dm	694.00	710.40
lit	0.945	1.005
dkr	178.00	185.00
nkr	186.50	194.50
skr	196.00	204.00
fmk	283.00	295.00
esc	8.40	9.80
ptas	10.05	10.85
yen	8.57	9.05

„Johnny“ zaščiteno

Pred dvema letoma se je v Kotorskem zalivu pojavil delfin, katerega je jugoslovanska vlada zdaj uradno zaščitila. Prebivalci ob obali so delfina v teh dveh letih vzljubili in mu dali ime „Johnny“. Osamljeni delfin (slov. pliskavica) je mirna in prijazna žival ter ne poškujuje ribiških mrež. Dolg je dva metra in pol, tehta pa okrog 300 kilogramov. Vladni odlok mu zagotavlja neovirano premikanje po vsem južnem predelu Jadrana, kjer razveseljuje številne dopustnike in potnike na linijskih ladjah.

5 10 22 30 39 43 (7) brez jamstva!

2x1, 121, 1x1, 1xx brez jamstva!

Kdo hoče nemške bokserje?

Vemo, da boksarji niso samo ljudje, ki se z usnjenimi rokavicami tolčejo drug drugega v glavo in po trupu, temveč da so bokserji posebna pasma psov. Razen tega pa nam je seveda jasno tudi, da pišemo športne bokserje z „a“-jem, pasje pa z „e“-jem. Čisto druge „skrbni“ pa ima tovariš Jože Drobnič iz Ljub-

ljane. Kakor nam je pisal, je velik ljubitelj psov in kot tak jih ima seveda tudi sam. Prav v tem pa je nastal „problem“, ki nam ga je tovariš Jože še poslikal, poleg psice ima še tri mladiče. To pa je za stanovanje v Ljubljani nekoliko preveč. Kdor si torej v Celovcu – ali pa kje na podeželju – hoče nekoliko „napolniti“ stano-

vanje ali hišo, se lahko poveže z Jožetom (telefon: 061-326-041, stanuje pa v Novakovi 3). Mladiči so stari 2 meseca, imajo odlično rodovnik in opravljene vse veterinarske preglede. Predvsem jih priporočamo takim družinam, ki imajo vrt in kjer je vedno nekdo doma. Tudi psom je dolgčas.

Rešitev zadnje križanke

1	9	D	A	N	S	K
2	R	A	B	I	E	S
3	B	R	A	L	K	A
4	A	W	///	///	A	V
11	Č	I	N	E	L	E
14	A	N	G	K	O	R
		15	A	R		
16	9	R	M	A	D	A
19	R	A	I	N	E	R
21	D	S	///	///	N	I
23	O	K	24	25	A	V
26	S	A	A	N	E	N
27	T	R	I	E	R	A

Kombinacijska križanka

Besede s spodnjega spiska morate razvrstiti v lik tako, da se bodo med seboj pravilno križale. Polja, ki ločujejo besede med seboj, so že vrisana v lik križanke.

11 črk: KRALJ MATJAŽ, RADIOAMATER; 9 črk: ADAM MALIK, AEROMETER, KRHLJICEK; 8 črk: HRASTNIK, RARA AVIS, UČILIŠČE, ŽRTVENIK; 7 črk: BIVANJE; 6 črk: DESICA, PIKADO, TAKOVO; 5 črk: DEDEK, LOPOV; 4 črke: AJŠA, AMIL, BUDA, LAMA, LISA, NICK, OKEN, OTOR, VIME; 3 črke: ATI, EDO, JAM, JOT, MAN, SEČ; 2 črki: AK, AS, ET, JT, KK, RT.

sestavil Jože Petelin

Jugoslavija letos več prodala

V sedmih mesecih tega leta je Jugoslavija izvozila blaga v vrednosti 6 milijard in 59 milijonov dolarjev, kar pomeni 4,7 odstotno povečanje v primerjavi z isto dobo lanskega leta. Po najnovejših podatkih jugoslovanskega statističnega urada je blagovni izvoz v primerjavi z lanskim letom sicer nekoliko počasnejši, toda izvoz na konvertibilni trg se nadaljuje. Od januarja do konca julija je bilo za konvertibilno valuto prodanega blaga v vrednosti 4 milijard in 478 milijonov dolarjev, kar pomeni 16,5% povečanje v primerjavi z isto dobo lanskega leta. Izvoz, ki se zaračunava na podlagi obračunskih dolarjev med Jugoslavijo in vzhodnimi državami, pa se je znižal za 19,5% ali 1 milijardo 581 milijonov dolarjev. V istem obdobju tega leta je Jugoslavija uvozila blaga v vrednosti 6 milijard in 909 milijonov dolarjev, to je za 3,6 odstotka manj, ko v prvih sedmih mesecih lanskega leta. Medtem, ko se konvertibilni promet skorajda ni spremenil, se je trgovina z obračunskimi dolarji med Jugoslavijo in vzhodnimi državami znižala za 12,1 odstotka.

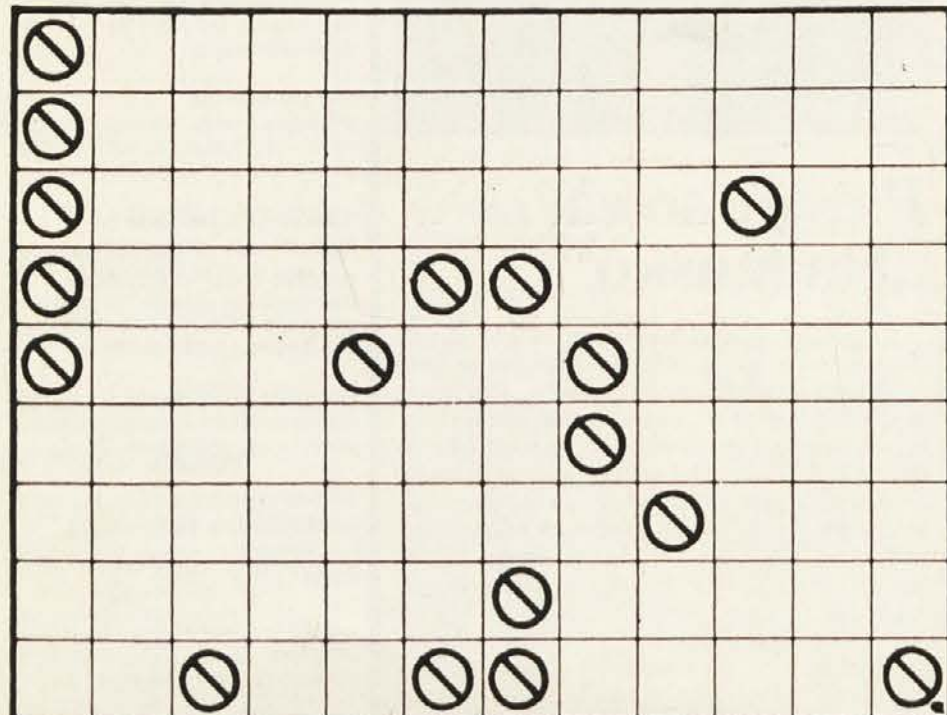
COLONIA

Smo pomlajena, prizadevna zavarovalnica in iščemo mlade, prizadevne sodelavce. Izkoristite možnost in pridite k nam kot

SVETOVALEC STRANK

za področja Bistrica v Rožu, Borovlje, Sele, Bilčovs, Kotmara vas in Slov. Plajberk.

Pišite nam:
Colonia,
9020 Celovec,
Ankershofenstr. 29
Ali pa nas pokličite –
še danes:
0463/56 2 75 ali
56 2 78

Rešitev križanke najdete v naslednji številki Slovenskega vestnika!

HOROSKOP TEDNA

- LEV** (23. 7. – 23. 8.)
Sprostite se in ne tečarite po nepotrebnem. V kratkem boste prejeli vabilo, katerega mirno lahko sprejmete, ker bo nadvse zanimivo.
- DEVICA** (23. 8. – 23. 9.)
Pred vami je še manjši napor, po katerem boste dokazali, kaj znate. Pohvala vam bo godila, še bolj pa tisto, kar ji bo sledilo. Zaradi nečesa, boste izredno dobre volje.
- TEHTNICA** (24. 9. – 23. 10.)
Proti koncu tedna bodite nekoliko previdnejši, ker boste morali hitro ukrepati. Ni se vam treba bati, pripravljani pa vseeno bodite. Stara ljubezen ne zarjavi.
- ŠKORPIJON** (24. 10. – 22. 11.)
Težave bodo minile, tako da si počasi spet lahko privoščite nekoliko močnejšo dozo živahnosti. Pretiravati seveda vseeno ni treba... Ponudbi se boste smejali, a jo boste sprejeli. Vaša srečna številka je 35.
- STRELEC** (23. 11. – 21. 12.)
Zvedeli boste vse, kar vas že lep čas zanima, nato pa si boste pripravili načrt, kako naprej. Držite se ga! Iz tistega še ne bo nič, pa vseeno ni treba obupati. Vaša srečna številka je 20.
- KOZOROG** (22. 12. – 20. 1.)
Minilo vas bo, drugi pa bodo razočarani. Premislite, kaj se v dani situaciji prav zaprav sploh spleča, kajti lahko se kar pošteno opečete. Raje se temeljito pogovorite.
- VODNAR** (21. 1. – 19. 2.)
Ste v zelo ugodnem obdobju, v katerem boste dosegli še nekaj. Globoko si boste oddahnili ter pričeli uživati. Povabilo sprejmite, saj bo nadvse prijetno. Vesel klepet! Vaša srečna številka je 11.
- RIBI** (20. 2. – 20. 3.)
Tisto, kar si boste vtepli v glavo, boste dosegli, čeprav nekemu ne bo najbolj prav. O vsem skupaj se temeljito pogovorite nato pa se tega tudi držite! Pismo! Vaša srečna številka je 47.
- OVEN** (21. 3. – 20. 4.)
Uživali boste v malenkostih, zaradi nečesa drugega pa si boste globoko oddahnili. V živahni družbi se boste prijetno počutili. Vitamini ne bodo škodili... Vaša srečna številka je 10.
- BIK** (21. 4. – 20. 5.)
Hitite počasi, pa ne boste spregledali tistega, kar naj bi ostalo skrito. Še enkrat se pogovorite o vsem potrebnem, da kasneje ne bo nepotrebnih zastojev. Zaljubljeno boste gledali. Vaša srečna številka je 17.
- DVOJČKA** (21. 5. – 21. 6.)
Nič hudega, če ste zamudili precej, pomembneje je, kako se boste odrezali pri prihodnjem srečanju. Zaradi tistega se vam tokrat še ni treba vznemirjati...
- RAK** (22. 6. – 22. 7.)
Proti koncu tedna bo zanimivo. Uživali boste kot že dolgo ne, saj boste dosegli prav vse, kar si boste zaželeli. Nekoliko vas bo zeblo, a vseeno prijetno. Vaša srečna številka je 66.

Domačin Lojz Gallob proti močnim inozemcem

Poletje šahovskih turnirjev na Koroškem: po turnirju v Šentvidu in deželnem prvenstvu v Passeringu šahirajo tudi v Ločah! ASKÖ Bekštanj je vabil na 3. mednarodni odprti šahovski turnir v kulturni dom v Loče in vabilu se je odzvalo skoraj 70 šahistov. Kot običajno pridejo najmočnejši igralci iz inozemstva, predvsem iz Jugoslavije, tudi nekateri italijanski in nemški šahisti se potegujejo za velikodušne denarne nagrade. Tudi trije Avstrijci sodijo med favorite: dunajski mednarodni mojster Dr. Dückstein, domačin dipl. inž. Bergen in eksilni Čeh Danijel

Sorm, ki je v vseavstrijskem elo-seznamu še pred vele-mojstrom Robatschem!

Oba, Sorm in Robatsch, pa bosta v naslednji sezoni igrala za ATSV Wolfsberg v južni ligi. Seveda šahirajo na turnirju v Ločah tudi vsi člani znače Gallobove dinastije, toda z različnim uspehom. V šestem kolu sta se pomerila Lojz (SŠZ Cartrans) in Seppi (Bekštanj) ter se zedinila za remi. Lojz Gallob (na sliki levo) je po dveh zmagah s črnimi figurami in omenjenim remijem zbral dve točki in pol. S tem je bil po dveh tretjih turnirjih še pred Pepijem (2) in Jožijem (1,5). To pa

kljub temu, da je prišel na ta turnir skoraj direktno iz bolnice, kjer je prestal težko operacijo. Zato si od tega tekmovanja tudi ni preveč obetal. Gallobova koncentracija velja ekipnemu prvenstvu, ki se bo začelo za Cartranzane s tekmo na tujem proti Deisingerjevi Pošti. V B-skupini loškega turnirja igra tudi slovenska udeleženka deželnega prvenstva, Tončka Einspielerjeva iz Podravelj.

Tako tudi slovenski šahisti aktivno sodelujejo na turnirjih letošnjega poletja, kar vsekakor pomeni afirmacijo slovenskega športa na Koroškem.

V Beljaku se bodo pomerili kolesarji z vsega sveta

Od 31. avgusta do 6. septembra bo Beljak oziroma bližja okolica središče kolesarskega sveta, saj bo tam svetovno prvenstvo amaterjev in profesionalcev. Gre za posameznične in v ekipne naslove prvakov, pa tudi ženske bodo odločale o svoji prvakinji. Vsa tekmovanja bodo na isti progi, ki je dolga 12,01 kilometra, najhujša vzpetina je 10 odstotna, na tekmi pa bodo kolesarji premostili tudi višinsko razlika 113 metrov. Nastopila bo tudi avstrijska državna reprezentanca, katere član je tudi Boroveljčan Arno Wohlfahrter (slika).

ŠAHOVSKA RUBRIKA

Sahovska naloga št. 27 LJUBOJEVIČ - KORČNOJ (Bruxelles 1987)

(Ureja Silvo Kovač - Idrija)

zagotavlja samo osvojitve važne diagonale a2-g8.

Kako je Ljubojeviču uspelo je naloga reševalcev.

Po 38. potezi črnega **Df3** je nastala v omenjeni partiji pozicija, ki je na digramu. Ljubojevič je v materialni prednosti, Korčnoj pa se spretno brani pred pritiskom belih figur. Belemu zmago

Rešitev naloge št. 26

Kako stopnjevati pritisk na črnega kralja in porušiti obrambo črnih figur. To je Kasparovu uspelo z nenavadno potezo **1.Dg6!!** in Ljubojeviču je ponudil damo za kmeta, saj bi na **1...fg6** sledilo **2.Sg6: mat!**

Kasparov pa tudi grozi vzeti kmeta na h5 in matirati nasprotnika na h liniji. Tako bi po **1.Dg6!! Db6 (Da6)** sledilo **2.Td6** z neubranljivim napadom. Prav zaradi vseh omenjenih groženj se je Ljubojevič vdal.

KAROLINA KOLMANIČ Izzvenela je pesem

Ozrla se je proti Veri, da bi ugotovila, kako bo reagirala. Vera ni trenila z očmi. Brez pravega zanimanja je prikimala in se čudila le, kako je mogla ženska doslej to zamolčati.

Srečno in še kar dovolj lepo je pripravila novoletni program in sprejem dedka Mraza. Ko je prišla med zadnjimi v zbornico, je ravnatelj dvignil kozarec in skoraj svečano potrdil tudi mnenja druigh.

„Zares ste nas presenetili. Navdušenje in razpoloženje je nekako preplavilo vse otroke. Pa nazdravimo zdaj vsi na novo leto!..“

Veri je zdravica laskala, čeprav si je tiho priznala, da so bili tudi spodsrljaji, ali bilo je drugače, kot si je zamislila. Šele zdaj je opazila, da zopet sneži in to v gostih kosmih. Nekdo je vzkliknil:

„Do večera nas bo zasulo.“
Kot bi nate besede lahko učinkovala, je zavzdihnila.

„Ne priključite mi še več, sicer bom vse praznike visela pri vas. Nikar me ne glejte, vsak večer bom pri enem kolegu, ker bo pri gospodinji kljub njenim dobrotam težko vzdržati.“

„Pravijo, da pričakuje svojega sinčka“, se je oglasila Irena.

„Menda bo kar res“, je pri-trdila Vera.

„Potem pa moraš ostati, drugače boš za veliko prikrajsana. Mi se ga radi spominjamo. Vedno smo bili učitelji kaj krivi, zlasti za neuspehe. No, res je, da nas je obtoževal večinoma le gospod oče.“

Malo pred šesto zvečer sta Veri preostali dve možnosti: ali poizkuša srečo z avtom ali izbere najvažnejše reči in se čez dobro uro odpravi na zadnji avtobus. Odločila se je za drugo. Darila je stlačila v potvalko, sedla, si navila gramofon, položila ploščo, Chopenov Polonezo v AS duru, ki je bila za njeno nemirno naravo pravo pomirilo. Takrat je navadno niti gospodinja ni motila. Oči so počivale na idilni zimski pokrajini, kolikor je dopuščalo široko okno. Obsegala je sosedov vrt, hišo in tam daleč zadaj še celo cerkev z zvonikom. Tak večer navadno pričara neke čudne občutke osamljenosti, žalosti. Misel na

domače in na Dušana je vselej v ospredju. Dušan, da! Misli nešteto krat uhajajo tja. A kadarkoli se ujame ob njih, ugotovi, da njena čustva niso čisto jasna in opredeljena. Ko je prišla sem, je vsak večer umiral z njegovim imenom in vsako jutro je vstajalo z njim. Čutila ga je v postelji ob sebi; živega, vedrega, in predvsem ljubečega. In zdaj, dober mesec ga ni videla, si ga le s težavo priključuje pred oči. Sedi, sklanja glavo, se skuša zbrati; malce višji od nje, dobra dva centimetra, sivkasto modre oči, ki se znajo tudi kovinsko hladno zasvetiti, kadar se razjeze, visoko čelo, zaradi nekoliko razredčenih rjavkastih las, oster nos in precej močna usta z lepo raščeniimi in zdravimi zobmi. Zna biti prijeten, duhovit in domiseln v družbi, z njo le včasih, sicer pa ne šteti tudi z jedkimi besedami. Ko uvidi, da jo je prizadel, kaj hitro spremeni ton, tudi besede so bolj izbrane. Vendar je včasih že prepozno. Vera zleze vase, se nekako zaliže kot polž, in molči. Ni več otrok, da ne bi razmišljala zrelo o zakonu. Poroka,

seveda, saj drugega kljub vsemu iz tega ne more biti. Čisto v dno duše si prizna: tudi zaradi premostitve. Prišla je sem prepričana, da bo tu leto, dve, dokler Dušan ne konča. Potem gresta nekam drugam, kam, seveda nikjer še ni jasno načrtano. Njega še čaka diploma in vojaščina. Zdrznila se je, ker je bilo do odhoda le še petindvajset minut. Tedaj je zaslišala od spodaj neke glasove. Še preden jih je lahko opredelila, so se vrata že hrupno odprla.

„Tukaj sva, da ne boš povzročala miličnikom in bolnici nepotrebne dela“, se je široko zarežal brat. Dušan pa je bil že pri njej in jo nežno poljubil.

„Vidva sta res imenitna, psihola pa tudi. V tej rnoji strašni borbi motivov mi je preostal avtobus ali pa preživljanje praznikov z mojo madame.“

„Tega ti že ne bi dovolil, saj bi naju mama pregnala, če bi bilo treba, tudi s sankami.“

V bratovi stoenki se je udobno namestila in vso pot do doma so se vsi trije prijetno zabavali. Nekje na pol poti je Dušan oponesel:

„Vera, čeprav vem, da te šofer zdaj zelo potrebuje, ti vedno tako pametno svetuješ

in v tem primeru paziš na jarke, bi vendar lahko sedela pri meni.“

„To sem tudi jaz menil. Nekako bi že sodila tja nazaj, da me ne bi opozarjala na vsaki občestni drog. Je že hudič, če sta dva taka izkušena voznika na kupu“, je namesto Vere odgovarjal Andrej.

Doma je bilo skoraj tako, kot je predvidevala.

Le mama je bila nejevoljna, ker potica ni bila dovolj vzhajana in ne dobra in bo zato na samo novo leto spekla drugo.

Silvestrov večer je Vera preživela z Dušanom v vaškem združnem domu. Veliko sta plesala in manj govorila. Nekje proti jutru, ko jo je spremljal domov, je med drugim besedovanjem, ki je bilo izrečeno pod vplivom alkohola, spravil iz sebe:

„Čez leto... ali dve ne bova več hodila na vaše veselice, ampak...“

„Kaj bova počela?“
„Doma bova, ob svojem drevesčku. Lepo, kaj?“

„Kakor se vzame. Nimam nič proti veseli hišni zabavi.“

„Jaz pa. Sit sem teh raznih cirkusov po hišah, povaljanih postelj in pobruhanih kopalnic.“

(dalje prihodnjič)

Martin Hobel in Rudi Urban odločila derbi

SELE - ŽELEZNA KAPLA 2:1 (0:0). Na igrišču pod Košuto se je v nedeljo zbralo okrog 300 gledalcev, predvsem navijačev Sel. Najprej so zaman čakali avtograme Bojana Križaja (ta je moral kot kapetan jugoslovanske smučarske reprezentance na hitro v Sarajevo). Skoraj bi jim spodletelo še v nogometu, saj so naleteli na izredno močne in borbene Kapelčane. Gledalci so videli hitro in napeto tekmo, v kateri so v prvem polčasu manjkali le goli. V 60. minuti je Martin Hobel po lepi podaji končno zaključil pred kapelškimi golom. Veliko veselje med selskimi navijači. Toda že deset minut pozneje je Pepi Sporn iz prostega

strele poslal žogo točno pod selsko prečko. Nato so Selani še bolj napadali (slika desno), Kapelčani pa so s protinapadi ogrožali selska vrata. Tik pred koncem je Rudi Urban dvignil žogo čez kapelškega vratarja Neiberscha in tako zagotovil domačinom zmago. Tekma je bila enakovredna in kaj lahko bi se zgodilo, da bi se veselili Kapelčani.

OSTALE TEKME: Globasnica - Galicija 1:3. V prvem razredu D so Globašani še naprej zadnji, vodijo Selani. Žitara vas - Žrelec 0:3; Podkrnos - Sinča vas 1:0; Velikovec - Metlova 2:1; Obeglan - Kotmara vas 3:4. 2. razred G: Eitweg - Rikarja vas 3:1; Labot - Žvabek 4:2.

Franci Rulitz

Končno spet točki za SAK - Pliberk hudo pogorel v Trgu

MATREI - SAK 0:2 (0:0). Kdo bi si bil to mislil? Slovenski atletski klub je moral na pot v Matrei s polovičnim rezervnim moštvom, saj so zaradi poškodb oz. drugih zdravstvenih razlogov izpadli Velik, Pihorner in Franci Sadjak. Povrh tega pa je v tekmi sami že v 20. minuti izpadel še Peter Stern, tako da je moral priskočiti na pomoč še vratar moštva pod 23, Janko Smrečnik, ki je igral v Matreiu na mestu sredinskega igralca. Vsekakor velika smola slovenskih igralcev, ki ni obetala kaj drugega.

Prav ta Janko Smrečnik pa je bil pri svojem prvem nastopu za prvo moštvo Slovenskega atletskega kluba ključni igralec, saj je v prvem polčasu sijajno pokrival sicer najboljšega igralca domačinov, v drugem polčasu pa bistveno prispeval k obema zadetkoma. V 57. minuti je podal žogo skoraj 50 metrov daleč Hanserju prav pred noge, ta je stekel v kazenski prostor, kjer so ga domačini zaustavili samo še s prekrškom. Enajstmetrovka; Kristijan Wöbl jo je izkoristil. Komaj pet minut kasneje pa je Smrečnik pretekel vso obrambo Matreia in skušal dvigniti žogo preko vratarja v gol. Tesno bi bil grešil, toda Lužnik jo je usmeril v gol: končni izid torej 2:0 za SAK. Je s tem negativna serija pri kraju? Slovenski atletski klub

ima po dveh zmagah in dveh porazih 4 točke in je trenutno na 6. mestu.

TRG - PLIBERK 8:3 (3:1). Pliberk je v soboto proti vodečemu na lestvici, Trgu, hudo spodrsnilo. Ramšakovo moštvo je skušalo pravzaprav celo tekmo prevzeti iniciativo, toda ob tem je spregledalo, da tega dne proti tehnično boljšemu nasprotniku nima izgledov. Prav smilili so se lahko gledalcu pliberški igralci, ki so tako zdrknili v svoj doslej najhujši

poraz v koroški ligi. Trgu je uspelo skoraj vse, igralcem Pliberka pa nič. Kolikokrat so le za las zgrešili žogo, igralcem Trga pa so uspeli tudi še tako dolge podaje. Če pomislimo, da je Pliberk v tej tekmi dosegel tri gole (Manfred Hober, Ivan Ramšak, Helmut Hober - na sliki spodaj), pa kljub temu tako visoko zgubil, si lahko predstavljamo, kako dobro ta čas igra Trg. Po tem porazu je Pliberk na lestvici samo na 12. mestu.

Andrej Mohar

Prvič zmagal tudi Šmihel

ŠMIHEL - SCA ŠENTVID (3:2). Do zdaj najboljši strelec v spodnji ligi-vzhod, Tamegger, je že v prvi minuti dosegel gol za Šentvid. Šmihelčani so se hitro znašli in po dvajsetih minutah je bil vmesni rezultat 2:2. Pajenk, Blažej ter še enkrat Tamegger so dosegli zadetke. Pet minut pred koncem tekme pa je Ramuš zatresel šentviško mrežo in prvič sta obe točki ostali v Šmihelu.

FRANTSCHACH - DOBRILA VAS 1:2 (0:2). Dobrolčani so odločili to tekmo že v prvem polčasu. Gola sta dosegla Marin (21. minuta) in Justin Polanšek (44. minuta).

BAŠKO JEZERO - BILČOVŠ (1:1). zadnjič je Jozi Kuess dosegel gole, tokrat pa je videl samo „rdeče“. Tudi najboljšim ne gre vedno po maslu! Za Bilčovšane je bil uspešen Sigi Hober.

WIETERSDORF - KLOPINJ 1:1 (0:0). Presenetil je tudi Klopinj, ki je v Wietersdorfu ostal neporažen. Šele v 93. minuti je Kollmann izeščil. Za Klopinjčane je to nedvomno lep uspeh.

TERMINI

NOGOMET

Sobota, 29. 8. 1987: Dobrla vas - Šentandraž (17.30), Železna Kapla - Grebinj (17.00)

Nedelja, 30. 8. 1987: SAK - Smohor (17.30), Bilčovš - Obermillstatt (17.00), Šentjakob - Treffen (16.00), Klopinj - Treibach (17.00), ASV Celovec - Šmihel (10.15), Galicija - Podkrnos (17.00), Žrelec - Velikovec (17.30), Kotmara vas - Liebenfels (16.30), Tinje - Žvabek (16.00).

ŠAH

Nedelja, 30. 8. 1987: Hitropotezni turnir, Feffernitz (za ekipe: 9.30; za posameznike: 12.30).

KOMENTAR

ANDREJ MOHAR

ŽIVIJO BELJAK

31. avgusta se začne svetovno kolesarsko prvenstvo v Beljaku. Vrhunski tekmovalci iz vseh koncev sveta se bodo zbrali, da bi se športno pomerili in ugotovili, kdo med njimi je - vsaj za letos - najboljši kolesar pri amaterjih in profesionalcih.

Seveda pa postane ob taki prireditvi tudi mesto, v katerem se tekmovanje odvija, pravo središče športnikov iz vseh mogočih dežel; na cestah, v gostilnah, trgovinah, itd. se pojavlja mnogo jezikov. Beljak bo torej v teh dneh postal večjezičen.

Toda himna svetovnega prvenstva („Viva Villacco, servus und hallow“) je tipičen primer koroške klime: očitno so odgovorni iz strahu, da bi morali uporabiti tudi slovensko oznako izpustili še Villach. Tako bo prvenstvo pač v Villacco - Če to ni pravi Alpen-Jadran-Campionati?...

Razočaranje

AUSTRIA CELOVEC - DUNAJSKI SPORTKLUB 1:3 (1:1). Proti predzadnjemu v 1. avstrijski diviziji so si Celovčani obetali prvo zmago, a bilo je drugače. Gradišćanski Hrvat Kristijan Keglevič je bil najnevarnejši napadalec Dunajčanov in je tudi dosegel prvi gol po napaki „celovškega“ Hrvata Hrstiča.

Koroška liga

1. Trg	4 3 1 0 19:8	7
2. Magdalen	4 3 0 1 7:2	6
3. ATSV Wolfsb.	4 3 0 1 9:5	6
4. Rapid Lienz	4 2 1 1 8:5	5
5. Breže	4 2 1 1 7:4	5
6. SAK	4 2 0 2 8:5	4
7. Smohor	4 2 0 2 8:8	4
8. Matrei	4 1 2 1 6:6	4
9. WAC	4 2 0 2 5:7	4
10. SV Šentvid	4 2 0 2 3:6	4
11. Irschen	4 1 0 3 5:10	2
12. VSV/Beljak	4 1 0 3 5:11	2
13. Pliberk	4 0 2 2 6:15	2
14. Mölltal	4 0 1 3 2:6	1

Spodnja liga-vzhod

1. Dobrla vas	4 3 1 0 6:1	7
2. Wietersdorf	4 2 2 0 6:3	6
3. Ruda	4 2 1 1 8:7	5
4. Mostič	4 2 1 1 8:7	5
5. ASK Celovec	4 2 1 1 5:5	5
6. Bad St. Leonhard	4 1 2 1 4:4	4
7. Klopinj	4 1 2 1 4:4	4
8. Šentandraž	4 1 2 1 7:8	4
9. Frantschach	4 1 1 2 5:4	3
10. SCA Šentvid	4 1 1 2 6:7	3
11. ASV Celovec	4 1 1 2 5:6	3
12. Šmihel	4 1 1 2 4:7	3
13. Treibach	4 1 0 3 5:9	2
14. KAC	4 0 2 2 3:7	2

Spodnja liga-zahod

1. ASV Lienz	4 3 1 0 12:9	5
2. Lendorf	4 3 0 1 13:6	6
3. Šentjakob	4 2 2 0 8:4	6
4. ATUS Borovlje	4 3 0 1 7:3	6
5. Baško jezero	4 2 1 1 4:4	5
6. Bilčovš	4 2 1 1 4:4	5
7. Weißenstein	4 2 0 2 9:3	4
8. Rožek	4 2 0 2 2:5	4
9. Dellach	4 1 1 2 3:4	3
10. Obermillstatt	4 1 1 2 7:9	3
11. Treffen	4 1 1 2 1:3	3
12. Brnca	4 1 0 3 5:8	2
13. Tristach	4 1 0 3 4:7	2
14. Radenthein	4 0 0 4 1:11	0